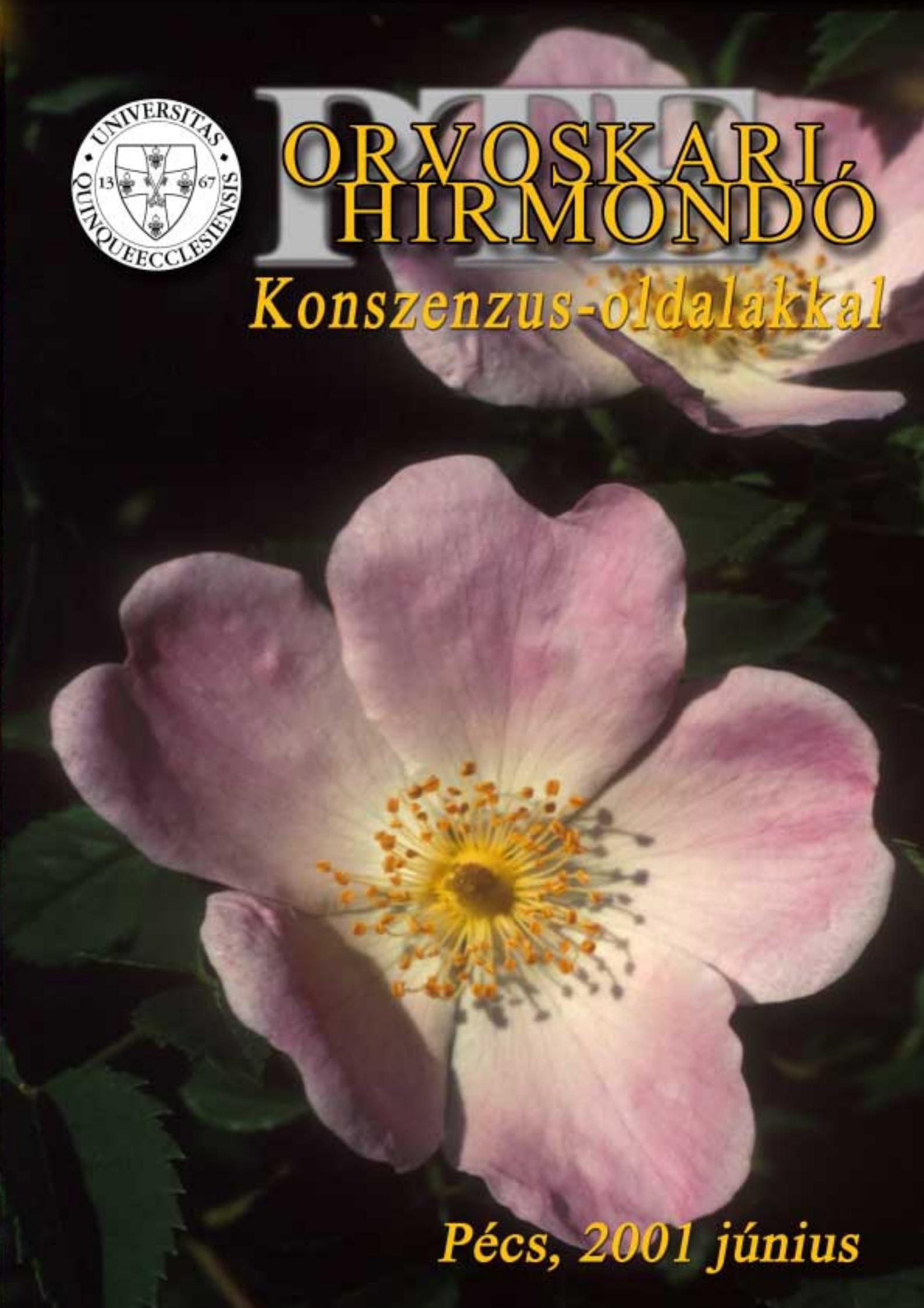
UNIVERSITAS
13
67
QUINQUEECCLESIENSIS
ORVOSKARI
HÍRMONDÓ
Konszenzus-oldalakkal
Pécs, 2001 június

TARTALOM

Dékáni vezetői értekezletek

Kari tanácsülés

Lemondott Lénárd rektorhelyettes –

Rektori tájékoztató a Centrum kérdéséről

Oktatási dékánhelyettesi elképzelések (Nagy Lajos)

Tanári testületi ügyek

Klinigaigazgatói értekezlet

Bizottsági ülések: Oktatási Bizottság, Tudományos Bizottság, Sportbizottság; Közalkalmazotti Tanács

Mozgásszervek és életminőség

Kosztolányi, Lénárd, Szolcsányi akadémikusok bemutatása az Új Dunántúli Naplóban

A rezidensképzés tapasztalatai

Méhes Károly professzor visszavonul

Konferenciák: radiológia, igazságügyi orvostan, hematológia és transzfuziológia, hematopatológia

Kábítószerlopás

Karcolatok: porta és jégláda

Intézeti, klinikai hírek

Tudományos közlemények

Sajtószemle: gyógyszerárak; adósságok; privatizáció; gyógyszerkipróbálás; Magyar Akkreditációs Bizottság; OEP; kreditrendszer, transzplantációk

Interjú az új oktatási miniszterrel

Az első borítón BL,
a hátsón Takács Gábor fényképe

Dékáni vezetői értekezletek

2001. május 17.

Dr. Papp Lajos professzor centrumelnöki lemondásáról volt szó az ülés első részében. A vezetés felkérte *Ferenci* főigazgató-helyettest, hogy a következő tanári testületi ülésen adjon tájékoztatást a kar gazdasági helyzetéről.

■

Dr. Szabó István dékánhelyettes javaslatára, az érintett szakemberek bevonásával külön foglalkoznak a jövőben az onkológia és az aneszteziológia helyzetével.

■

A Családorvostani Intézet elhelyezését és fejlesztését a Traumatológia Klinika kiköltözésével összefüggésben kell majd megtárgyalni.

■

Dr. Horváth Örs Péter, dr. Balikó Zoltán és *dr. Molnár F. Tamás* is részt vesz azon a megbeszélésen, melynek témája a pulmonológiai ellátás és sebészeti kérdések lesznek.

Május 24.

A klinikaigazgatói értekezlet programpontjaiban állapodott meg a vezetés. *Ferenci József* főigazgató-helyettes intézetekre lebontva tájékoztatja a résztvevőket a gazdasági helyzetről, *dr. Botz Lajos* főgyógyszerész pedig a gyógyszerellátással kapcsolatos tudnivalókat foglalja össze. Az értekezletig a szükséges intézkedéseket át kell gondolni.

■

Dr. Lénárd László rektorhelyettes lemondásáról tárgyalt a dékáni vezetés.

■

A jövőben egy klinikusokból álló csapat, illetve tanácsadó testületet fogja segíteni a vezetői munkát. Egy másik bizottság az oktatási terheket, az intézetek problémáit tekinti át.

Dr. Muszbek László elnökletével egy *ad hoc* bizottság foglalkozik az orvosegyetemeken az integrációt követően kialakult helyzettel. Az erről szóló írásos véleményét a vezetés a kérdések áttanulmányozását követően alakítja ki.

■

A Külügyminisztérium Kulturális, Tudományos és Tájékoztatási Főosztálya levélben tudatta, hogy az orvosbiológiai tudományterületekre kutatói ösztöndíjak kerültek meghirdetésre. Az anyaggal kapcsolatos tennivalókat a Pályázati Iroda látja el.

■

A sürgősségi betegellátást végző osztály kialakításával kapcsolatban az ÁNTSZ-től kaptunk levelet, amely több negatív észrevételt is tartalmaz. *Dr. Horváth Örs Péter* és *dr. Málovics Ilona* foglalkozik a kérdéssel.

■

Dr. Törőcsik Mária rektorhelyettes megkeresésére a vezetés úgy döntött, hogy a kari tanévnyitót elfogadhatónak tartja, a központi ünnepséget viszont nem tartja indokoltnak.

■

Dr. Hazafi Klára, dr. Szelényi Zoltán és *dr. Székely Miklós* vett részt azon a megbeszélésen, melyen a gerontológia és geriátria graduális és posztgraduális oktatásával, valamint a klinikai geriátria magyarországi helyzetével folgalkoztak. Az erről készített összefoglaló beszámolót a vezetés *dr. Nagy Lajos* oktatási dékánhelyettesnek továbbítja.

Június 8.

Dr. De Chatel Rudolf és *Füredi János* professzorok a Továbbképző Központot és a továbbképzés helyzetét ellenőrizték és értékelték. A tárgyalásokon *dr. Nagy*

ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő Rőth Erzsébet, Barthó Loránd, Buzogány István

■

A Konszenzus-oldalak szerkesztő- és terjesztőbizottsága: Battyány István, Bánhegyi György, Bátai István, Benke József, Botz Lajos, Bódis József (Megyei Kórház), Czéh Gábor, Csala Béla, Csanaky György (Szombathely), Cseke István, Csernus Valér, Dávid Károly, Decsi Tamás, Ferenci József, Gács Ernő, Gracza Tünde, Horváth Zsolt, Juricskay István, Kiss Tamás, Kövér Ferenc, Lázár Zsófia, Masszi György, Méhes Gábor, Molnár Béla, Nemes János, Pakodi Ferenc, Pál Tibor, Pethő Gábor, Rébék-Nagy Gábor, Sümegi Balázs, Szabó György, Szeberényi József, Szekeres Júlia, Tóth Kálmán, Weninger Csaba.

■

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke. A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-000/1214, 536-116. Fax: 536-115. E-mail: blenke@apacs.pote.hu
HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: Somoskeöy Szabolcs
www.pote.hu >Közinform Center. HU ISSN 1586-1295
Nyomtatta a PTE ÁOK nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

Lajos dékánhelyettes is résztvett.

■

Június 7-én *dr. Pálinkás József* államtitkár (azóta kinevezett oktatási miniszter) látogatott karunkra. A tárgyalás témája a graduális és posztgraduális képzés volt.

■

Törőcsik Mária marketing-rektorhelyettes tájékoztatása szerint a központi tanévnyitó ünnepség egy ünnepi szenátusi ülés keretében szerveződik.

■

A központi pedagógusnapi ünnepségen *dr. Tóth Gyula* dékánhelyettes képviselte karunkat.

■

A vezetés igyekszik elérni azt, hogy az Irgalmasrenddel megkötött szerződést a minisztériumban Czirják professzor kérésére, a továbblépés szükségessége miatt minél előbb aláírják.

■

Elkészült a gyógyszerész-szak következő évi oktatómunkájához szükséges személyi és tárgyi feltételek listája. A forrást az idei év létszáma alapján juttatott normatív támogatás fogja biztosítani. A Gazdasági Hivatal koordinálja a beszerzéseket.

■

A dékáni vezetés döntött arról, hogy az egy hónapnál hosszabb külföldi tanulmányúton résztvevőktől írásos beszámolót kérnek.

■

2001 őszén kerül megrendezésre a Keresztény orvos, fogorvos- és gyógyszerészhallgatók, valamint egészségügyi főiskolások országos konferenciája Pécsett. Karunk termek biztosításával tudja támogatni a rendezvényt.

■

Az **ONCO INVEST** cég ügyvezetője az onkológiai ellátás javítására hipertermiás készüléket telepítene a Radiológiai Klinikára. A dékáni vezetés a dokumentáció áttanulmányozását követően dönt a kérdésben.

■

Dr. Méhes Károly akadémikus, egyetemi tanár augusztus 15-ével nyugdíjba vonul. Mivel Méhes professzor nyugdíjba vonulása miatt lemond a rezidensképzés elenőrzését végző bizottsági elnökségről is, a dékáni vezetés utódjának *dr. Kajtár Pál* egyetemi tanárt javasolja.

■

Dr. Tóth Gyula dékánhelyettes vett részt az EU5 Kutatásfejlesztési keretprogrammal foglalkozó rendezvényen, mely a TTK-n zajlott.

Dr. Fischer Emil dékán képviselte karunkat a minisztériumban a szakorvosképzés curriculumának koordinálását végző tanszékvezetők helyzetével és az egészségügyi centrumokkal foglalkozó rendezvényen.

■

Dr. Botz Lajos főgyógyszerész a 2000. évi gyógyszerfelhasználásról kötetet állított össze, s ezt minden érintetthez eljuttatta.

■

2001. június 14-én a kari vezetők részvételével az Intézményfejlesztési Terv szerkesztőbizottsági ülését tartotta az egyetem vezetése.

■

Dr. Tóth József rektor tájékoztatása szerint a nemzetközi kapcsolatok szakmai felügyeletét *dr. Komlósi László,* a Külügyi Bizottság elnöki posztját pedig *dr. Szendi Zoltán* látja el.

■

Elkészült a gyakorlati készségek leckekönyvéről szóló összefoglaló anyag.

■

Dr. Nagy Lajos dékánhelyettes tájékoztatta az értekezlet résztvevőit arról, hogy a leckekönyvvel és az oktatást korszerűsítő finanszírozással foglalkozó bizottságok megkezdték munkájukat.

Dr. Rőth Erzsébet

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2001. május 23.

1. Egyetemi magántanári pályázat véleményezése

	igen	nem	tartózkodás
Dr. Repa Imre főorvos a Kaposvári Diagnosztikai Intézet vezetője	55	13	4

2. Egyetemi docensi pályázatok véleményezése

	igen	nem	tartózkodás
Dr. Deli József (Kémiai Intézet)	65	3	4
Dr. Józsa Rita (Humán Anatómiai Intézet)	66	4	2
Dr. Kálai Tamás (Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet)	59	10	2
Dr. Kiss István (Humán Közegészségtani Intézet)	58	9	5
Dr. Porpáczi Zoltán (Igazságügyi Orvostani Intézet)	65	2	5
Dr. Pótó László (Központi Kutató Laboratórium)	57	6	9
Dr. Tóth Vilmos (Fogászati és Szájsebészeti Klinika)	62	2	8

3. Dékánhelyettesi pályázat véleményezése

Dr. Fischer Emil dékán a pályázati anyagból kiemelt néhány fontos szempontot. Minden érintett fél egyöntetűen támogatta Nagy Lajos professzor dékánhelyettesi pályázatát. So-

	igen	nem	tartózkodás
Nagy Lajos professzor	64	2	

kat tehet dékánhelyettesként az oktató kórházak posztgraduális oktatásának struktúrakialakításában, ill. javításában, valamint a kreditrendszerű oktatás bevezetésében. Személye garancia a graduális és posztgraduális képzés tematikájának, szempontrendszerének összehangolására. Dr. Nagy Lajos professzor fontos feladatának tartja egy oktatási központ megtervezését és a beruházás elkezdését. Ez a kar alapvető érdeke is.

4. Pro Facultate Medicinae kitüntetésekre javaslat

Arany fokozatra a dékáni vezetés, ezüst és bronz fokozatra az intézetvezetők és klinikaigazgatók tesznek javaslatot.
A vezetés az arany fokozatra dr. Szolcsányi János akadémikust javasolta, aki magas szintű tudományos tevékenységén kívül igen széleskörű közérdekű munkát végezett a POTE és végez az Orvostudományi Kar és a Pécsi Tudományegyetem érdekében. Áldozatos és kitartó, szakszerű munkájának eredményeként sikerült a gyógyszerész szak akkreditációját megvalósítanunk. A habilitációs bizottság munkáját évekig vezette, jelenleg a PTE Doktori és Habilitációs Bizottságának elnöke.
Ezüst fokozatra nyolc, bronz fokozatra kilenc felterjesztés érkezett.

Arany fokozat	**igen**	**nem**	**tartózkodás**
Dr. Szolcsányi János	61	3	3
Ezüst fokozat			
Ódorné Gracza Tünde	42		
Dr. Csernus Valér	37		
Bronz fokozat			
Tüske Gézáné	40		
Majzik Dénesné	39		
Oláh Gyuláné	35		

5. Honoris Causa doktori cím adományozása

igen nem tartózkodás
Dr. Manfred Osten 63 0 4
Dr. Susumu Okabe 64 0 3

6. Díszoklevelek adományozása

Az egyetemi tanács döntése értelmében díszoklevelet adományoz a vezetés: *dr. Angyal Ferenc, dr. Ábrahám István, dr. Balassa Miklós, dr. Bácsványin Román, dr. Benkő István, dr. Bibor Zoltán, dr. Biró Mária dr. Baron Ferencné, dr. Bohenszky György, dr. Czukor Jenő, dr. Csaba Imre, dr. Csermely Ferenc, dr. Csongor Éva, dr. Endrőczi Elemér, dr. Faludi László, dr. Halvax László, dr. Hartmann Gyula, dr. Homola László, dr. Horváth Zsuzsanna, dr. Hutás Zsuzsanna, dr. Ilievné dr. Kopátsy Erzsébet, dr. Káplár Imre, dr. Kerkovits Gyula, dr. Kiss Ilona, dr. Knotik Margit, dr. Kovács Jenő, dr. Kovács Katalin, dr. Mess Béla, dr. Nagy Ilona, dr. Papolczy Antal, Papp Gyuláné dr. Illés Ilona, dr. Remsey Semmelweis Ernő, dr. Ruzsonyi Zoltán, dr. Saortay Sándor, dr. Schreiber Rudolf László, dr. Simon Gábor, dr. Szabó Emil, dr. Szepezdi Istvánné dr. Szilágyi Edit, dr. Szőke József, dr. Szőnyi László, dr. Tárkányi Béla, dr. Tibor Lenke, dr. Timaffy Miklós, dr. Timár Károly, dr. Varga Ervin, dr. Varga Vera, dr. Veleznay Zsuzsanna, dr. Zeke Lajos, dr. Zólyomi Gabriella* részére.

7. Záróvizsga-bizottsági elnökök létszámának kiegészítése

	igen	**nem**	**tartózkodás**
Dr. Krommer Károly	59	1	1

8. A továbbképzéssel kapcsolatos akkreditációs kérelmek

(előadó *dr. Ertl Tibor,* lásd a tanácsülés jegyzőkönyvét)

9. Doktori Szabályzat módosítása

(előterjesztő dr. Sétáló György egyetemi tanár)
A szabályzat módosításának oka, hogy a doktori programok helyére új képzési egységek, a Doktori Iskolák kerültek, kialakításukra szigorúbb felételeket szabtak. A doktori programok a doktori iskolákon belül szerveződhetnek. A módosítás másik oka, hogy a POTE Doktori Szabályzatát kari szabályzattá kell átalakítani. Ennek következtében a Kari Doktori Tanács a doktori fokozatra javaslatot tehet csupán, annak odaítélése a PTE Doktori és Habilitációs Bizottságának joga lesz.
Jelentős változás lesz a szabályzatban a tudományos teljesítmény mennyiségi mérésének módja. Ez a szakmai sajátosságokat messzemenően figyelembevevő, konkrét impakt faktor-értékeket határoz meg minimális követelményként. Az impakt faktorral nem jellemezhető tudományterületeken viszont egyedi, de nemzetközi minősítést biztosító módon méri a tudományos teljesítményt.
Másik változás a kreditpontokban kifejezhető értékelhetőségre vonatkozik. Az új szabályzat a korábban megszabott pontérték mellett azok kreditpontértékét is megadja.
A kari tanács az előterjesztéssel összefüggésben elhangzott módosításokat, illetve a kar Doktori Szabályzatát elfogadta.

10. Habilitációs szabályzat *(előadó dr. Lázár Gyula)*

A szabályzat törvényességi hátterét a Felsőoktatási törvény biztosítja. Ez szükségszerűen átfedésben van a PTE szabályzatával. Karunk szabályzatából kikerültek az elavult részek, mások módosításra kerültek.

Fontosabb változások:

- Olyanok habilitációs kérelmét fogadjuk el, akik oktatási kapcsolatban állnak a karral.
- Az eljárás megindítását a PhD befejezése után 5 évvel javasolja az új szabályzat.
- Pontosan megfogalmazásra kerültek a tudománymérési feltételek. A jövőben változások várhatók a kémiatudomány és a gyógyszerészeti tudományterület követelményeiben, ezeken a területeken még nem rendelkezünk tapasztalatokkal.
- A benyújtás időpontja az a dátum, amikor az Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottság meghozza az eljárást engedélye-

zó döntését. A módosítások és az új paragrafusok a felsőbb szabályozásnak megfelelnek és a pályázók számára is kedvezőek. A tanácsülésen elsősorban a citációs index mérőszámával kapcsolatban alakult ki vita.

A Kari Tanács 42 igen, 1 nem, 7 tartózkodással elfogadta az előterjesztést azzal a változtatással, hogy a 7 és 10 impaktfaktorú szakterületeken a citációs index 30-ról 25-re csökkenjen.

11. Tájékoztató az Angol Programmal kapcsolatos alapítvány működéséről *(előadó: dr. Szekeres Júlia)*

A professzor asszony elmondta: angol évfolyam a jövő évben is fog indulni. A 230 angol hallgató tandíja kb. 230 millió forint. Az előző években ez az összeg került az egyetem számlájára. Az Angol Program Bizottság döntése alapján most a magyar állami normatívának megfelelő összeg kerül átutalásra. Ez 120 millió forint egy félévben. A jövő félévi 120 millió forint is átutalásra került a kar vezetésének kérésére. Ez azt jelenti, hogy a Gazdasági Hivatalnak 5 millió forinttal nagyobb összeg áll rendelkezésére, mint az előző év azonos időszakában.

Van olyan panasz, hogy nehézkesen működik az alapítvány. Nem nehézkesen, hanem szigorú szabályok szerint, az APEH és az ügyészség által ellenőrzötten működik. A megfelelő működésért a Kuratórium tagjai vállalják a felelősséget, amiért inkább köszönetet érdemelnének.

12. Oktatással kapcsolatos módosító javaslatok *(előadó: dr. Szeberényi József)*

A vizsgára való jelentkezés szabálya elég merev, ez különösen az I. és II. éveseket érinti hátrányosan.

A vizsgalehetőségek száma a hallgatói létszám két és félszerese helyett kétszerese lesz, ez az intézetek terhelését csökkenti. A hallgatók kérése volt, hogy olyan tantárgyak esetében, amelyeknél írásbeli vizsga van, a jelenleg megadott vizsganapok száma hatra emelkedjék. Az intézkedés csökkentené az évismétlésre történő bukások számát és mind a hallgatóknak, mind az intézeteknek előnyösebb volna. **A Kari tanács egyhangúlag elfogadta az előterjesztést. Ugyancsak megszavazta a Kari Tanács a kollokvium bevezetését a Gyógyszertanon,** valamint az általános és orális radiológia oktatását is.

13. A gyógyszerésztudományi szak II. évfolyama tantervének elfogadása *(előterjesztő dr. Szabó László)*

Analitikai kémia kollokvium
Anatómia – Sétáló professzor külön jegyzetet írt; 2+2 kollokvium
Szerves kémia 4+3
Növénytan I. félévben 2 elmélet
Fizikai kémia 3
Az immunológia alapjai 2
Angol és Angol Gyógyszerészeti szaknyelv
I. félév összesen 378 óra, azaz 27 óra/hét

Műszeres analitika alapja 2 elmélet 4 gyakorlat szigorlat
Szerves kémia folytatódik szigorlat
Növénytan 2+2,5 óra gyakorlattal, szigorlat
Fizikai kémia kollokvium
Anatómia 2+2 szigorlat
Kolloidika gyakorlati jegy
Gyógyszerészeti alapismeretek gyakorlati jegy
Angol
II. félév összesen 413 óra, 29,5 óra/hét
A kari tanács a tantervet egyhangúlag elfogadta.

14. A környezet-egészségügyi szak indítása *(előterjesztő dr. Sándor János)*

Az anyagot a kari tanács a múltban már tárgyalta, most pontosítva, kiegészítve és átdolgozva került ismét a tanács elé. A szak indításának nagyon sok támogatója van. Szükségességét jelzi az, hogy kb. 600 szakember hiányzik a Világbank felmérése szerint jelenleg a környezet-egészségügy és a foglalkozás-egészségügy területén Magyarországon.

A kari tanács egyhangúlag támogatta, hogy a szakindítási kérelem a Szenátus elé kerüljön szavazásra.

15. Bejelentések, javaslatok

Horváth Örs professzor levelében problémaként vetette fel azt, hogy az angol hallgatók mind többen töltik külföldön a szigorló évben gyakorlatukat. *Dr. Horváth Judit* szerint ezt meggátolni nem lehet, mert a magyar hallgatók is sokan teszik ugyanezt, mindenesetre a kérdésről tárgyalni kell a jövőben.

(Buzogány)

(A tanácsülés jegyzőkönyve a könyvtár olvasótermében mindenki számára hozzáférhető.)

Oktatási dékánhelyettesi feladattal kapcsolatos tervek, elképzelések

Amint arról az ÁOK közössége is értesült, dr. Szeberényi József lemondásával a kar oktatási dékánhelyettesi beosztásának betöltésére a Dékáni Hivatal pályázatot írt ki.
A pályázattal kapcsolatosan a PTE ÁOK Tanácsa 2001. május 23- án tartott ülésén hozott döntést, mely szerint dr. Nagy Lajos intézetvezető egyetemi tanárt oktatási dékánhelyettesnek megválasztotta.
A szavazás hivatalos eredménye: 64 igen, 2 nem, 6 tartózkodás.
Nagy Lajos professzornak munkájához sok sikert és eredményes tevékenységet kívánunk.

Nem volt könnyű dolog eldöntenem, beadjam-e pályázatomat a meghirdetett oktatási dékánhelyettesi állásra. Listákat készítettem az elérendő célokról, a megoldandó feladatokról, a megoldáskeresés módjairól, a várható nehézségekről. Számba vettem pillanatnyi helyzetetünket, lehetőségeinket, képességeimet és tapasztalataimat, a lehetséges támogatóim körét.

Nem tagadom, dilemmám megoldásában közrejátszott a kar és a centrum vezetőinek biztató támogatása, akik klinikusi voltom mellett pozitívumként a családorvostan diszciplína kifejlesztését és mindhárom képzési szinten történő sikeres bevezetését hozták fel. Végül döntöttem.

Tudom, temérdek a teendőnk. Van olyan, amivel nem várha-

tunk, de van más dolog, amire több az időnk és megfontoltabban léphetünk előre. Az elvégzendő munka egy része törvényben előírt feladat, más része a kar intézeteinek és klinikáinak haladás diktálta kötelessége. Messze vagyunk az ideális helyzettől, de tevékenységemet csak ezt megcélozva tudom elképzelni.

Lássuk, mit tartok magam ideális állapotnak az orvosképzés, továbbképzés vonatkozásában?

1. Azt, amelyben egyetemünk képzési, szak- és továbbképzési rendszere illeszthető a fejlett országok gyakorlatához.
2. Ahol a képességfejlesztés valamennyi eleme (elméleti ismeretek, gyakorlati készségek, orvosi attitűdök) egyforma súllyal szerepelnek oktatási programjainkban. Az orvostanhallgató, a rezidens és a továbbképzésben résztvevő szakorvos korszerű, átfedéseket és hiányokat nem tartalmazó tananyagot sajátít el lelkes tanárok közreműködésével, vonzó oktatási módszerek alkalmazásával.
3. Amikor számottevően javulnak egyetemünkön az oktatás tárgyi feltételei és sokkal több pénz van a finanszírozásra, az új módszerek, eljárások bevezetésére, oktatói továbbképzésekre, tapasztalatcserékre.
4. Ahol ismertek a valós oktatási teljesítmények, amelyek számítanak a szakmai előrejutásban, az elismerések (vagy szankciók) odaítélésében, s amelyek befolyásolják a finanszírozást.
5. Amikor a klinikák felelős gazdái lesznek a régiónkban az adott kurrikulum teljes vertikuma oktatásának az orvostanhallgatótól a nyugdíj előtt álló szakorvosig.
6. Amelyben hosszú távon adottak az orvosképzés-továbbképzés összehangolt továbbfejlesztésének feltételei.
7. Amikor koordináltabbá válik az orvos- és egészségtudományi képzés és továbbképzés, javul az együttműködés egyetemünkön a különböző karok között, valamint az orvoskar intézetei között.
8. Ahol a színvonalas betegellátást végző akkreditált oktató kórházaink megfelelő struktúrában integrálódnak az egyetemhez, hozzájárulva oktatási feladataink megoldásához, főképpen posztgraduális szinten. Amennyiben megválasztanak oktatási dékánhelyettesnek, fontosnak tartom két stratégiai területen előre vinni az előző dékánhelyettes által elindított munkát. Ezek: 1. A kreditrendszerű oktatásra történő áttérés. 2. Az orvosképzés, szak- és továbbképzés koordinált továbbfejlesztése. A kreditrendszerre történő áttérést törvény írja elő számunkra. A feladat elvégzéséhez néhány főből álló szakértői munkabizottságot kívánok létrehozni.

Az orvos- és szakorvosképzés koordinált továbbfejlesztése akkor lesz sikeres, ha az az egyes intézetek oktatási gyakorlatának tartalmi és módszertani korszerűsítésére épül. Ez a munka az egyes évfolyamokon oktatott tantárgyak képviselői által összeállított javaslatok alapján alulról építkezve valósítható meg. Úgy vélem, hasznos lenne átgondolni a jelenlegi – csak óraszám keretre alapozott – normatív finanszírozási rendszert és azt a fenti célok megvalósítása érdekében módosítani.

A graduális tananyagok megújítása, a kurrikulumok horizontális és vertikális összehangolása ugyancsak tovább nem halasztható feladatunk. Fontos előzmény, hogy az ÁOK Tanácsa megszavazta a reform ún. mérsékelt változatát. Ezzel összefüggésben is az elmúlt két évben eredményes szakmai munka kezdődött el. Úgy vélem az előrehaladáshoz további egyeztetésre van szükség, valamint a Kurrikulum Reform Bizottság munkájának újraindítására.

A klinikai oktatás vonatkozásában feladat a graduális és posztgraduális kurrikulumok tananyagainak koordinálása. Ez akkor lehetséges, ha minden érintett klinikai tárgy vonatkozásában kidolgozásra kerül a szakorvosképzés részletes tanrendje. Szükség van arra, hogy a klinikák felismerjék saját szerepüket és felelősségüket az érintett szakma egyetemi oktatásának teljes vertikumáért, amely felöleli az orvosképzést, a szakképzést és a szakmai pálya végéig tartó folyamatos szakorvos-továbbképzés időszakát.

Tevékenységemmel ahol tudok, segítséget kívánok nyújtani az intézetekben megvalósuló tananyag-reformhoz, amely a tantárgyak tartalmi-metodikai megújulását eredményezheti.

Nem térhetünk ki új tantárgyak bevezetése elől sem.

Segítséget kívánok nyújtani a különböző újszerű oktatási módszerek adaptálásához és kifejlesztéséhez. Kari szinten rendszeres oktatói továbbképzéseket kívánok szervezni, valamint elősegíteni és ösztönözni ezek megszervezését az elméleti intézetekben, klinikákon.

A jelenlegi nemzetközi kapcsolataink mellett elő kívánom segíteni újak kialakítását és a meglévők továbbfejlesztését. A nemzetközi együttműködések hozzájárulhatnak az egyes szakmák oktatási programjainak korszerűbbé tételéhez, nagyobb összegű pályázatok elnyeréséhez.

Az egy évvel ezelőtt kidolgozott és ideiglenesen bevezetett leckekönyv fontos eszköze a gyakorlati (főleg klinikai) készségek tanításának. A tapasztalatok alapján több vonatkozásában változtatnunk szükséges: a javított, könnyebben használható leckekönyvet javaslom bevezetni. Bizonyára a jövőben is szükség lesz ennek folyamatos értékelésére és a tartalom finomítására.

Elképzeléseim egyike, hogy visszatérjünk az oktatási programok rendszeres kiértékelésének gyakorlatára. Néhány fős szakértői munkabizottságot kívánok létrehozni ahhoz, hogy a feedback rendszer ismét bevezetésre kerüljön.

Kívánatos lenne ösztönző finanszírozási rendszert kialakítani egyetemünkön, amely elősegítheti az intézetekben sorra kerülő új oktatási módszerek bevezetését. Az oktatás tartalmi és módszertani reformját csak a tárgyi feltételek egyidejű lényeges javítása mellett lehetséges végrehajtani. Szorgalmazni kívánom az Egyetemi Oktatási Központ funkcionális és építészeti megtervezését és a beruházás elkezdését, amely lényegesen elősegítheti az általános és speciális klinikai készségek oktatását és azok begyakorlását.

Szükség van az internetszolgáltatások bővítésére, távoktatási programok kidolgozására és/vagy adaptálására, valamint a technikai eszközparkunk bővítésére.

A tárgyi feltételek javítása az angol alapítványi pénzből, egyes ágazati költségvetési keretekből és plusz anyagi források (hazai és nemzetközi pályázatok, szakmai szponzorok, alapítványok) felderítése és igénybevétele révén valósulhat meg.

Célszerűnek tartanám az **Orvosképzési és Továbbképzési Tanács** létrehozását.

Célja:

1. Az orvosképzés, szak- és továbbképzés összehangolt fejlesztésével kapcsolatos hosszú távú feladatok meghatározása, kidolgozása, megvalósítása.
2. Az anyagi erőforrások előteremtése, kari és/vagy intézeti feladatokhoz rendelése.

Összetétele:

Elnöke az ÁOK dékánja

Tagjai: OEC elnök, oktatási dékánhelyettes, Szak- és Továbbképző Központ igazgató, Angol Program elnöke, Oktatási

Bizottság elnöke, ágazati gazdasági főigazgató-helyettes, HÖK képviselő, a rezidensek képviselője.

Munkamódszere:

3-5 fős feladatorientált munkabizottságokban (pl. Kurrikulum Reform Bizottság, Kredit Bizottság, Oktatókórházak Integrációját Előkészítő Bizottság, Szak- és Továbbképzési Bizottság) történne az anyagok előkészítése.

Végül meggyőződésem, hogy a Pécsi Tudományegyetemen folyó orvosképzés, szak- és továbbképzés összehangolt fejlesztése, annak tartalmi és módszertani megújulása egyike a sürgető feladatainknak. Ebben a munkában az oktatási dékánhelyettes kötelessége:

kezdeményezni, ösztönözni és koordinálni az elméleti intézetekben, a klinikákon és a kari szinten megvalósuló pozitív változásokat.

Pécs, 2001. május 15.

Dr. Nagy Lajos
intézetvezető egyetemi tanár
PTE, ÁOK, Családorvostani Intézet és
Betegfelvételi Osztály

Forrás:
http://dynamic.aok.pte.hu/intranet/news_archive.lasso)

Rektori tájékoztató – 2001. május 21.

A PTE rektora, *dr. Tóth József* május 21-én telefonértesítéssel hívta össze az Általános Orvoskar intézetvezető egyetemi tanárait azon rendkívüli helyzet miatt, mely *dr. Papp Lajos* professzor, az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum elnökének azonnali hatállyal történő lemondását követte. A rektor saját hatáskörében ideiglenesen megbízta *Fischer Emil* professzort, az ÁOK dékánját a Centrum elnöki feladatainak ellátásával és helyettesének ugyancsak átmeneti időre *dr. Tahin Tamást*, az Egészségügyi Főiskola főigazgatóját nevezte ki. A tájékoztató során az intézetvezetők számos kérdést intéztek a rektorhoz, mely érintette a centrumelnök feladatkörének pontosítását, a Centrum és a kari struktúra viszonyának jobb kimunkálását. Az ÁOK vezető tanárainak egyöntetű véleménye volt, hogy a jelenlegi helyzet, melyben nincs megválasztott centrumvezető, tovább gyengíti az ÁOK pozícióját a nagy egyetemen belül.

2001. május 31.

Tóth József rektor tájékoztatót tartott az intézetvezetők részére aktuális személyi ügyekről. Véleményt és támogatást kért ahhoz, hogy *Papp Lajos* professzor OE Centrum elnöki posztról történt azonnali lemondását követően a PTE Szenátusa elé olyan határozati javaslatot vigyen, mely szerint az új elnök pályázat útján történő megválasztásáig *Fischer Emil* dékánt kérhesse fel a Centrum elnöki, míg *Tahin Tamás* főigazgatót a Centrum elnökhelyettesi feladatok ellátására. Az új elnök megválasztása előtt jogászok bevonásával kívánja tisztázni a Centrum elnöki és a dékáni funkciók közötti feladatmegosztást. Ugyancsak támogatást kért a jelenlévőktől ahhoz, hogy a tudományos rektorhelyettesi posztról lemondott *Lénárd László* professzor helyébe *Szekeres Júlia* professzor asszonyt javasolhassa.

Dr. Rőth Erzsébet

Dr. Tóth József egyetemi tanár, rektor
Pécsi Tudományegyetem
Rektori Hivatal, helyben

Tisztelt Rektor Úr!

Az elmúlt hónapok és hetek eseményei megérlelték azt az elhatározásomat, hogy rektorhelyettesi megbízatásomról lemondjak. Felfogásom a tudományos rektorhelyettesi pozícióról, az Orvostudományi–Egészségtudományi Centrum funkciójáról és egyéb kérdésekről is nyilvánvalóan más, mint amit Rektor Úr és a Rektori Értekezlet nagyobb része képvisel. Ezért tisztelettel bejelentem, hogy a mai napon a Pécsi Tudományegyetemen betöltött tudományos rektorhelyettesi funkciómról lemondok.

Részletes indokaimat Rektor Úrral szóban szeretném közölni. Ugyanakkor kijelentem, hogy az egyetem érdekében is, sem Rektor Urat, sem az egyetemet nyilatkozatokkal nem óhajtom kellemetlen helyzetbe hozni.

Sajnálom, hogy ezt a lépést meg kell tennem, de a magammal szemben támasztott követelmények erre kényszerítenek.

Tisztelettel kérem lemondásom elfogadását és lemondó levelem közzétételét a Szenátus és az egyetem közvéleménye számára.

Tisztelettel

Pécs, 2001. május 23.

Dr. Lénárd László tudományos rektorhelyettes
intézetigazgató egyetemi tanár, az MTA levelező tagja

Dr. Lénárd László
egyetemi tanár
Általános Orvostudományi Kar

Tisztelt Professzor Úr!

A 2001. május 23-án kelt levelében foglaltakat sajnálattal tudomásul veszem. Bejelentését – miszerint a jelzett napon lemond a tudományos rektorhelyettesi funkciójáról – elfogadom.

Tisztelt Professzor Úr! Ezúton is köszönöm eddigi munkáját, további sikeres oktatói, kutatói tevékenységet kívánok.

Kérésének megfelelően lemondó levelét természetesen eljuttatom a Szenátus tagjainak, valamint egyetemünk közvéleményét is tájékoztatom az egyetem honlapján.

Pécs, 2001. május 24.

Szívélyes üdvözlettel

Dr. Tóth József
egyetemi tanár, rektor

(Forrás: http://www.pte.hu/hirek/lenardle.htm)

Tisztelt Professzor Asszony/Úr!

Nagy csalódással vettem tudomásul, hogy Karunk (Centrumunk?) rendkívül válságos időszakában a Tanári Testület elnökeként nem sikerült katalizálnom egy olyan strukturális változást, amely elengedhetetlen lenne, hogy a sorozatos új kihívásoknak megfelelhessünk. Igazgatóként elkerülhetetlen volt számomra, hogy a klinikum válságos állapotát, és a „klinikai management" krónikusan elégtelen voltát a Tanári Testület előtt (is) hangsúlyosan képviseljem – sajnos, több tanártársamban azt a benyomást keltve, hogy „a Centrum kérdését valamiféle *sikeres puccsal* kívánják a klinikusok megoldani"! A legjobb szándékom ellenére sem sikerült a testület „szétesését" megakadályoznom.

A mai kritikus helyzetben szükség volna arra, hogy „civil szervezetünket" egy mindenki által elfogadott és respektált, *semleges és független pozíciójú* személyiség vezesse. A kar (Centrum?) remélt és nagyon elvárt strukturális definiálásával együtt – meggyőződésem szerint – ésszerű lenne a Tanári Testület megújítása is, ezért elnöki megbizatásomtól visszalépek.

Kérem, engedje meg, hogy őszinte nagyrabecsüléssel megköszönjem bizalmát, amely révén az elmúlt években a testület elnökeként tevékenykedhettem.

Tisztelettel

Dóczi Tamás

Klinikaigazgatói értekezlet – 2001.

Fischer Emil dékán megnyitójában üdvözölte a klinikaigazgatókat és bejelentette, hogy a napirendben meghatározott pontoknak megfelelően *Ferenci József,* a PTE Gazdasági Igazgatóságának általános és szakági helyettese fogja ismertetni a gazdasági ügyekkel kapcsolatos kérdéseket, majd külön kérésre a napirendet *Botz Lajos* főgyógyszerész beszámolója is ki fogja egészíteni. A dékán elmondta, hogy ez az értekezlet folytatása a Tanári Testület ülésén már vitatott kari gazdálkodással kapcsolatos problémakörnek.

Az üdvözlő szavakat követően átadta a szót *Szabó István* klinikai dékánhelyettesnek az ülés levezetésére. A dékánhelyettes rövid üdvözlő szavait követően felkérte *Ferenci* szakági főigazgató-helyettest beszámolójának megtartására.

A főigazgató-helyettes a gazdasági helyzet részletes ismertetése előtt leszögezte, hogy teljes mélységben az egyes klinikák gazdálkodásával kapcsolatban felmerülő problémákkal csak egy mélyebb elemzéssel, a helyszínen lehet foglalkozni, ami nem lehet ezen ülésnek a célja. Az elmúlt hetekben tartott üléseken a klinikai gazdálkodás általánosságban került ismertetésre, azonban ez nem elegendő, hisz valamennyi egységnek tudnia kell, hogy gazdálkodásában hogy áll jelenleg. Elmondható, hogy az intézetek a bevételek 69,8 %-ával rendelkeznek, ennek a felhasználása intézetvezetői hatáskörbe tartozik. A fennmaradó összeg a központi egységek működtetésére, a rezsiköltség kifizetésére, villany, gáz, fűtés stb. és a Szívgyógyászati Klinika elindításával kapcsolatos műszerek törlesztésére fordítódik.

2000-ben az elméleti intézetekben végzett OEP tevékenység eredményeként 31 millió Ft mínusz termelődött (Patológia, Mikrobiológia). A klinikák 4 854 000.- Ft bevételi oldalával szemben minden egyéb kifizetést számításba véve 357 millió Ft hiány keletkezett, melyből ha levonásra kerül a törlesztés összege, akkor a fennmaradó hiány még kezelhető lenne.

A főigazgató-helyettes táblázaton mutatta be klinikákra lebontva a 2000. évi natúr elszámolás mérlegét januártól decemberig. Ezt figyelembe véve látható, hogy az évet többlettel zárta az I. és II. Belklinika, a Szülészeti Klinika, a Fül- Orr- Gége, a Szemészet, a Bőrgyógyászat, az Urológia, valamint a Klinikai Kémiai Intézet. A többi klinikai egység különböző nagyságrendű mínuszt termelt, melyek közül 263 milliós hiánnyal zárta az évet a Szívgyógyászati Klinika, a Gyermekgyógyászati Klinika 100 millió hiánnyal, az AITI 96 millió forint hiánnyal, és gyakorlatilag valamennyi manuális klinika 10-60 millió forint közötti hiányt termelt.

Az eddig elhangzottakkal kapcsolatban több kérdés merült fel, így *Nagy Judit* professzor asszony elmondta, hogy mivel az angol tartalékpénzek is beolvasztásra kerültek az OEP pénzekbe az elmúlt évben, így a gazdálkodás valóban nem olyan jó, mint amit mutat. A hiány a valós összegnél még nagyobb.

Horváth Örs professzor az elvonások mértékéről és annak indokáról tett fel kérdést. Havonta általában a levonás mértéke 30 % körül van, de bizonyos hónapokban a 35-40 %-ot is eléri. Így kellett volna lenni olyan hónapnak is, amikor 30 % alá megy az elvonás mértéke, de ilyenről ő a Sebészeti Klinika vonatkozásában nem tud. *Farkas* professzor asszony ugyancsak megerősítette ezt a felvetést, mivel szerinte 2000 november-decemberében a levonás mértéke elérte a 40 %-ot is. *Trixler* professzor az angol oktatási pénz sorsa felől érdeklődött, hogy valóban beszámítódott-e az OEP pénzekbe. *Ferenci* főigazgató-helyettes válaszában ismertette az elvonás mértékének kiszámítását, illetve azt, hogy miért volt szükség az angol pénzek működési táblán keresztül történő beforgatására.

A kérdéseket követően a főigazgató-helyettes 2001. első négy hónapjának adatait elemezte. Elöljáróban megjegyezte, hogy ezek az adatok az új Hbcs besorolás hatásait áprilisban már mutatják. Január kivételével a teljesítmény az előző évinél kisebb, annak ellenére, hogy nagyobb a betegszám, jobb az ágykihasználás. Jelentősen változott a casemix index, mely a 4.3 hatásával magyarázható. Összefoglaló táblázaton az egyes hónapokra lebontva mutatta be a kialakult hiányokat. Így januárban 177 millió, februárban 170 millió, márciusban 200 millió és áprilisban 57 millió mínuszt termeltek a klinikák. Ez összességében azt jelenti, hogy 2001. első négy hónapjában 603 millió forint a negatív mérleg a klinikai gazdálkodást illetően. Óhatatlanul felvetődik az a kérdés, hogy a döntési körben lévő felelősséget mennyire érzik át komolyan az intézetvezetők, hisz 70 %-ban rendel-

keznek bevételeik felett. A közvetlen dologi beszerzések átlaga 2000. I. félévének havi 170 millió Ft kiadásával összehasonlítva 2001. vizsgált időszakában 270 millió forintra emelkedett. Ez óriási készletfelhalmozást jelent, miközben a teljesítmény csökkent.

Táblázaton mutatta be klinikákra lebontva 2001. első négy hónapjának mérlegét, mely elszomorítóan szinte minden egységnél negatív egyenleget mutatott. Valamennyi klinkaigazgató írásos formában is megkapta a kimutatásokat és az intézetére vonatkozó ez évi elszámolást.

A klinikai dékánhelyettes a beszámolót követően kiemelte, az a legfontosabb, hogy mindenki tudomásul vegye és lássa, hogy olyan tendencia indult el, ami valamennyi klinikánál negatív mérleget eredményezett és a 2000. végén meglévő 316 millió hiány 4 hónap alatt kétszeresére nőtt. *Ferenci József* megjegyezte, hogy az intézeteket önmagukhoz képest is megvizsgálták és százalékban adták meg a változásokat. Az is szomorú tény, hogy amennyiben a rezsiköltség visszapótlásra kerülne és így a központi levonás mértéke nullára csökkenne, 10 intézet még ebben az esetben is mínuszban maradna.

május 30.

Számos felszólalás hangzott el a 2001. évi szomorú gazdasági helyzet ismertetését követően. *Bellyei* professzor felvetette, hogy jó lenne tudni, Debrecen és Szeged jelenleg hogy áll az egyes szakmákat tekintve. Megkérdezte, milyen szankciók történtek arra vonatkozóan, hogy a hiánygazdálkodás csökkenthető legyen. *Pajor* professzor megjegyezte, hogy tudomása szerint szankciók soha nem léptek életbe. A rendszer úgy működött, hogy aki pozitívban volt, az költhetett, míg a mínuszban gazdálkodókkal semmi nem történt. *Trixler* professzor szerint mindenképpen probléma az, hogy a bérkeret a bevételnek nagyon jelentős részét viszi el, hisz az oktatási finanszírozás csak az intézetvezető professzor bérére vonatkozik, az összes többit OEP keretből kell finanszírozni.

Ferenci főigazgató-helyettes elmondta, hogy az állami támogatás mértéke 878 millió forint, ebből 2000-ben a klinikai oktatók bére 260 millió forint volt, míg 2001-ben arányosan ez 360 millió forint lenne. Ismertette továbbá, hogy az egyetem össz. casemix indexe az új Hbcs szerint lejjebb csúszott, mely ugyancsak a teljesítményt rontja.

Szabó professzor a Fogászati Klinika, *Bogár Lajos* professzor az AITI, *Kovács Bálint* professzor a Szemészeti Klinika igazgatójaként kérdéseket tett fel a kialakult drámai helyzet valódi okainak megnevezésére, illetve megoldásának várható lehetőségeire. A főigazgató-helyettes hangsúlyozta, hogy a jelen helyzet és az, hogy a klinikák 2001. évben csak most találkoztak gazdálkodásuk összegszerűségével, óhatatlanul összefügg az integráció tényével, aminek következtében a gazdasági rendszer már nem az orvoskaron működik, az adatok nincsenek kézben, a számítógépes rendszerek csak lassan épülnek fel. *Farkas* professzor asszony felszólalásában elmondta, hogy szerinte jelenleg központi irányítás van, nincs érdekeltség a jobb gazdálkodás megvalósításában, nincs elszámolás, csak a felelősséget hagyták meg az intézetvezetőknek.

A következőkben a klinikai dékánhelyettes felkérte *Botz Lajos* főgyógyszerészt beszámolójának megtartására a gyógyszergazdákodással kapcsolatban. *Botz Lajos* ismertette, hogy április 23-án volt az a kritikus nap, amikor a klinikaigazgatók megkapták a gyógyszergazdálkodásra vonatkozó restrikciókat. Az adatok összehasonlításához tudni kell, hogy 2000-ben 4,2 millió forint/nap volt a gyógyszerfelhasználás, mely 2001. első négy hónapjában átlag 4,8 millió forint/napra emelkedett. A levelet követő első három kritikus napon ez az érték 5,6 millió, a második nap 9,8 millió, a harmadik nap 8,2 millió forintra ugrott fel. Ennek lecsengését követően kb. 10 nap óta a múlt évi alatt adható meg az 1 napra eső gyógyszerfogyasztás. A főgyógyszerész elmondta, hogy a gyógyszertár nyilvántartása percre készen működik, reggel 9^{00} körül már megtalálható az előző napi fogyasztás elszámolása és ennek összevetése az előző évivel. Az OEP bevételekből a klasszikus gyógyszerfogyasztás 12,2 %, míg a teljes gyógyszertári kiadás az elmúlt évben több mint 15 % volt. Különböző táblázatokon ismertette a súlyszám alapján a bevételekből történő részarányt klinikánként, valamint az egy ápolási napra jutó gyógyszerköltséget. Külön kiemelte, hogy az elmúlt évben bizonyos klinikák dominanciája a gyógyszerfelhasználást tekintve jelentősen megnövekedett, így 2000-ben 5 klinika közel 60 %-át vitte el a havi gyógyszerfelhasználásnak. Nagyon fontos tudni a gyógyszerfelhasználás gyógyszertári költség tartalmát is. Az 1999. évihez képest 35 %-os növekedés mutatható ki, mely 2000-ben 1,1 milliárd forintot jelentett. A gyógyszertári felhasználás 14,4 %, ebből a klasszikus gyógyszer 12,1%, melynek 1,350 milliárd forint bekerülési ára helyett 1,06 milliárd forint kerül kifizetésre, így 340 millió forint az a költségmegtakarítás, mely visszaosztásra kerül a klinikákra. Összefoglalójában kiemelte, hogy a hatékonyabb és gazdaságosabb működéshez, a költségcsökkentéshez a klinikák oldaláról kellene hatékonyabb rendszert kidolgozni. Míg a központi gyógyszerkészletek átlagos forgási sebessége a gyógyszertárban 4-8 nap, addig a klinikai készletek forgási sebessége 22-25 nap, vagy ennél is hosszabb. Ez kb. 60-70 millió forint kivonását jelenti a rendszerből.

Szabó dékánhelyettes a beszámolót követően hozzátette, hogy a 2000. évhez viszonyítva az egy napi átlag gyógyszerfelhasználás a klinikák 80-90 %-ánál 100-200 ezer forinttal megemelkedett.

A főgyógyszerész beszámolóját követően *Mózsik* professzor, *Nagy Lajos* professzor, *Dóczi* professzor, *Farkas* professzor asszony tettek fel kérdéseket, melyben a gyógyszergazdálkodással kapcsolatos észrevételeiket tették meg. *Soltész* professzor felvetette, hogy az év elején eltervezett klinikalátogatás késlekedik, mégis nagyon fontos lenne, mert az egyes klinikák között nagy a különbség a gazdálkodásban és nyilván tanulhatnának egymástól. *Kovács Bálint* professzor az endofinanszírozással kapcsolatosan megkérdezte, valóban működik-e ez a rendszer a továbbiakban is. *Ferenci* főigazgató-helyettes elmondta, hogy véleményük szerint egy minden vonzatával működtetett endofinanszírozási rendszernek kell működnie, bár tudni kell azt is, hogy egyetemünk rektora elrendelheti a centralizált gazdálkodást, illetve, ha kincstári biztost rendelnek ki, annak is ez lesz a következménye.

Horváth Örs Péter professzor hozzászólásában kitért arra, hogy az endofinanszírozást folytatni kell, de a leosztást meg kell változtatni. Ha a csődhelyzet miatt 60 %-kal lehet csökkenteni a gyógyszernormát, akkor a létszámleépítés terén is drasztikus intézkedéseket kell hozni. Véleménye szerint az oktatásarányos létszám felülvizsgálata szükséges, hisz a bérekre megy el a bevétel legnagyobb tétele.

Az értekezlet ezt követő részében a dékán kapta meg a szót, aki megköszönte a csaknem teljes létszámú megjelenést és a felelősségteljes hozzászólásokat. Hangsúlyozta, hogy az a bizonyos ominózus levél,

amely a klinikaigazgatóknak szólt, jaj-kiáltás volt és figyelmeztetésnek szánták. Véleménye szerint is az endofinanszírozásnak nincs reális alternatívája, viszont javítani kell rajta, mert minden elemében nem valósult meg. Megemlíti, hogy tárgyalt a Főiskolai Kar vezetőjével az oktatási ellenszolgáltatásról, mivel ebben az évben ilyen kifizetések részükről még nem történtek meg. A dékáni vezetés a klinikai menedzsmentet kívánja megerősíteni, mert ebből a helyzetből csak közös erővel lehet kilábalni.

A továbbiakban még néhány hozzászólás hangzott el, mely érintette az Egészségtudományi Centrum elnökének kérdését (*Bellyei* professzor, *Szabó István* professzor, *Horváth Örs* professzor) és a kiírandó pályázat prioritásait.

Az ülést *Szabó* dékánhelyettes zárta be azzal, hogy egy válságkezelő bizottság felállításáról tárgyalásokat folytatnak és a gazdálkodás megjavítására szolgáló intézkedéseket hamarosan a klinikaigazgatók asztalára teszik. Addig is mindenkit arra kért, hogy a lehetőségekhez képest igyekezzenek a racionális és visszafogott gazdálkodás szabályait betartani.

Rőth Erzsébet

A Kari Oktatási Bizottság 2001. május 15-i ülése

Az ülésen jelen vanak: *Bakó Péter, Jávorházy András, Kálmán Sándorné, dr. Kocsis Béla, dr. Ludány Andrea, dr. Nagy Lajos, Nemes Bálint, dr. Szeberényi József, dr. Szekeres Júlia, dr. Tima Lajos, dr. Wittmann István.*

Szavazati joggal rendelkezik nyolc fő.

Napirendi pontok: **1. Docensi pályázatok**
2. Bejelentések, javaslatok

1. A következők nyújtottak be egyetemi docensi pályázatot:
Dr. Deli József (Orvosi Kémiai Intézet)
Dr. Józsa Rita (Humán Anatómiai Intézet)
Dr. Kálai Tamás (Szerves- és Gyógyszerkémiai Intézet)
Dr. Kiss István (Humán Közegészségtani Intézet)
Dr. Porpáczy Zoltán (Igazságügyi Orvostani Intézet)
Dr. Potó László (Központi Kutató Laboratórium)
Dr. Tóth Vilmos (Fogászati és Szájsebészeti Klinika)
A KOB valamennyi pályázót támogatja.

2. *Uherkovichné dr. Paál Mária* (Országos Vérellátó szolgálat) a Transzfuziológia tantárgy tanulmányi felelőseként felhívja a bizottság figyelmét arra, hogy a rendelkezésükre álló óraszámkeret nem elegendő, a tantárgy kurrikulumban való elhelyezését nem tartja megfelelőnek.

A KOB állásfoglalása szerint a kérdés tárgyalása jelenleg nem időszerű, a tantárgy helyzetének rendezésére a jövőben egy átfogó oktatási reform keretében kerülhet sor.

A következőkben *dr. Szeberényi József* tájékoztatja a bizottságot az egyetem vezetőségének határozatáról, miszerint a jövőben valamennyi karon a diplomaosztó ünnepségek során a végzősök számára kék talár viselére kötelező. A határozat figyelmen kívül hagyja, hogy egyes karok már rendelkeznek saját talárral. A KOB a határozattal kapcsolatban egyhangúlag nemtetszését nyilvánítja ki.

A továbbiakban a bizottság ismételten a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. § (1) bekezdésének módosítását tárgyalja (két és félszeres helyett kétszeres szorzó alkalmazása). A KOB 2001. február 27-i ülésén *dr. Szeberényi József* által benyújtott javaslatot a hallgatók módosításaival együtt a bizottság egyhangúlag elfogadja.

Vegül *dr. Nagy Lajos* javaslata kerül megtárgyalásra, melyben indítványozza, hogy a 2001/2002. tanévtől a KOB létszáma két fővel bővüljön (egy fő oktató és egy fő hallgató a Gyógyszerész Szak képviseletében) Az oktatói helyre a KOB elnöke *dr. Szeberényi Józsefet* javasolja. A bizottság a javaslatot egyhangúlag elfogadja.

Dr. Wittmann István
a KOB titkára

A Tudományos Bizottság ülése

A Tudományos Bizottság 2001. május 21-iki ülésén két napirendi pontot tárgyalt.
1. Docensi pályázatok véleményezése
2. Kongresszusi utazási kérelmek véleményezése
1. A bizottság a hét docensi pályázatból négyet egyhangúlag, kettőt különböző szavazati aránnyal támogatott, egy páyázatot nem támogatott.
2. A beérkezett 11 utazási támogatási kérelem közül kettő nem felelt meg a pályázati feltételeknek. A maximális 60 000 Ft-os támogatást az alábbiak kapták:
Dr. Decsi Tamás, Gyermekklinika, Finnország
Dr. Funke Simone, Szülészeti Klinika, Németország
Dr. Kondákor István, Neuroloógiai Klinika, Argentína
Dr. Lantos János, Kísérletes Sebészeti Intézet, Horvátország
Dr. Molnár Tihamér, AITI, Olaszország
Dr. Pap Marianna, Biológiai Intézet, Görögország
Dr. Pintér Erika, Farmakológiai Intézet, Kanada
Dr. Szelényi Zoltán, Kórélettani Intézet, Új-Zéland
Tamásiné dr. Helyes Zsuzsanna 57 000 Ft-ot pályázott es kapott.

Dr. Lázár Gyula
a Tudományos Bizottság titkára

Tájékoztató a Sportbizottság üléséről

A Sportbizottság június 21-én a Mozgástani Intézetben tartott ülésén négy napirendi pontot tárgyalt.

1. A sporttörvény egyetemi hatásai

Dr. Kiss Sándor ismertetője alapján a bizottság megállapította, hogy – bár a sporttörvény röviden foglalkozik az egyetemi sporttal is – további szabályozásra és anyagi támogatásra van szükség a kívánatos egyetemi sportélet megteremtéséhez és fenntartásához. Különösen fontos lenne az egyetemünkön belüli sportélet áttekintése, összehangolása és a megfelelő szabályozás kidolgozása.

2. A sportoló egyetemi hallgatók orvosi vizsgálatának kérdései

A bizottság abból indult ki, hogy a rendszeres testedzés megkezdése előtt alkalmassági-, majd a továbbiakban időszakos ellenőrző orvosi vizsgálatokat ír elő a jogszabály. Igaz ugyan, hogy az orvostanhallgatók nem sportegyesületben sportolnak, mégis fontos lenne a rendszeres orvosi vizsgálat. A bizottság nemcsak a sport, hanem a klinikai gyakorlatok szempontjából is szükségesnek tartja a hallgatók általános orvosi vizsgálatát. Ennek érdekében felkéri a dékáni vezetést a lehetőségek megvizsgálására.

3. Dolgozói sport az orvoskaron

Dr. Rugási Endre áttekintést adott a jelenlegi helyzetről, a dolgozók körében szervezett sportolási lehetőségekről és sportversenyekről:

- Félévente szabadtéri labdarúgó bajnokságot szerveztek;
- Biztosítják a teniszpálya használatát;
- Aerobic a nődolgozók részére;
- Asztalitenisz edzés és verseny;
- Úszásoktatás felnőtteknek;
- Teremfoci klinikusok részvételével (a téli időszakban);
- Kosárlabda-bajnokság (vegyes: hallgatói és dolgozói);
- Téli sítáborok szervezése;
- Nyári vízi tábor szervezése.

Változó érdeklődéssel van kapcsolatunk a társegyetemekkel: pl. Zsemberi Miklós kispályás labdarúgó torna változó helyszíneken.

A bizottság szükségesnek tartja a rendszeres testedzés további szorgalmazását a dolgozók körében is. Az új tanév elején – a szakszervezettel együttműködve – felmérést készítenek a dolgozók sportolási igényeiről és a lehetőségekről.

4. Egyebek

Dr. Ángyán Lajos egyetemi tanár ismertette a kari sportélet továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatait. A Medikus Sportkör hivatott szervezeti keretet biztosítani a kari sportélet számára. Jóllehet a Mozgástani Intézet továbbra is minden lehetséges módon segíti a Medikus Sportkör munkáját, semmiképpen sem vállalhatja magára a szervezési feladatokat. A Medikus Sportkör „társadalmi" vezetőitől sem várható el, hogy munkaidejük jelentős részét a sportélet szervezésére fordítsák. Ezért szükség van egy főfoglalkozású szakember, *sportmenedzser* alkalmazására, aki közvetlenül a dékán alá rendelve végezné a Medikus Sportkör szervezési feladatait. A bizottság több szempontból is megvitatta a javaslatot. Bár van olyan vélemény, amely nem tartja időszerűnek, s elutasítja ezt a javaslatot, mégis szükségesnek tartjuk, hogy a dékáni vezetés figyelmébe ajánljuk.

A bizottság megbízta az elnököt, hogy tájékoztassa az Orvoskari Hírmondó olvasóit a megtárgyalt kérdésekről, s küldje meg a dékán úrnak a bizottság állásfoglalásait.

Dr. Ángyán Lajos
a Sportbizottság elnöke

„Mozgásszervek és életminőség"

A mellékelt levél értelmében a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok keretében a PTE OEC által *Bellye*i professzor projektvezetésével beadott *Mozgásszervek és életminőség* című pályázat a 2001-2004. évekre *490 MFt támogatásban részesült.* A program megvalósításában az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrumon kívül az MTA Dél-Dunántúli Tudományos Intézete és a Pécsi Ipari Park Gazdaságfejlesztő Rt. is részt vesz. A három résztvevő együttműködésére vonatkozó megállapodás aláírására a közeli napokban kerül sor.

A tervezett projekt vertikálisan három részre tagozódik:

1. Állapotfelmérés és a biológiai/patológiai alapjelenségek kutatása (Általános állapotfelmérés; A mozgásszervi állapot felmérése; Hajlamosító és szerzett tényezők kutatása; Alapjelenségek kutatása);

2. K+F fázis (Diagnosztikumok, terápiás eljárások, alapanyagok; Gyógyító és rehabilitációs eszközök és projektek kidolgozása; Az epidemiológiai felmérés eredményeinek előkészítése a piaci hasznosításra);

3. Gyakorlati hasznosítás (Prevenciós programok; Betegellátó modellprogramok; Hatékony szakmai háttér megteremtése; Know-how, szabadalmak; Gyártás-forgalmazás, szolgáltatás; Politikai intézkedésekhez felhasználható eredmények).

A program megvalósításában az Általános Orvostudományi Kar és az Egészségtudományi Főiskolai Kar inézetei és klinikái közül mintegy húsz vesz részt, egyes alprogramokban a Pécsi-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamarával, valamint helyi vállalkozásokkal együtt.

Az alprogram-tervezetek teljes kidolgozása várhatóan augusztus közepére történik meg, addig (és részben utána is) valamennyi program nyitott további résztvevők számára is. A csatlakozóknak azonban tisztában kell lenniük azzal, hogy a finanszírozás programfinanszírozás jellegű (azaz pénz a program résztvevői kezébe nem kerül, kifizetésre csak a Kincstáron keresztül kerülhet sor a teljesítést követően).

Dr. Lengvári István
projekt menedzser

Új Dunántúli Napló, 2001. május 24.

Új akadémikusok I.: dr. Lénárd László, az Élettani Intézet professzora

Az emberi magatartás kutatója

A Magyar Tudományos Akadémia biológiai tudományok osztályának új levelező tagjává választották dr. Lénárd László professzort, a Pécsi Tudományegyetem Élettani Intézetének igazgatóját, az egyetem tudományos rektor-helyettesét.

A „jó érzés", a „rossz érzés" minden ember sajátja. A közérzetet sok minden befolyásolhatja, ám ki-ki igyekszik, hogy minél több időt tölthessen kellemesen. Egy patkány-kísérletbe fogva könnyen rájöhetnénk, hogy a parányi állat is tanítható, érez örömet, keserűséget. Sőt, a jó érzését önmaga is fokozhatja. Ha apró kanülön át amfetamint (drogot) kap, hamar megtanulja, hogy melyik gombot kell nyomogatnia ahhoz, hogy „mámorban lebegjen", s előbb-utóbb drogfüggő lesz. Akár az ember.

Nos e bevezetővel (némileg leegyszerűsítve a dolgot) Lénárd László munkaterületét próbálom megvilágítani, aki ugyanis kimutatta, hogy a drog vagy mondjuk a jó falatok nyomán – az evés is örömforrás – az agyban a jó érzést fokozó hatású dopamin szabadul fel, s hogy ennek nem kis szerepe van a tanulási-jutalmazási folyamatban. A profeszszor a motivációval foglalkozik, szakterülete az idegélettan, neuroanatómia, neurokémia, a magatartástudomány. S hogy beszélgetésünk startjaként óhatatlanul a nagy elődökről, *Lissák Kálmán* és *Grastyán Endre* professzorokról kezdem faggatni, annak oka van. Mindketten nagy hatással voltak rá, utóbbinak pedig nemcsak tanítványa, hanem jó kollégája, barátja is volt, vele közös kísérleteknek részese, s tőle kapta azt a lökést, ami a magatartástudományok felé vitte.

Lénárd professzor Pécs szülötte; szülei Erdélyből szakadtak ki, édesanyja a harcok elől menekülve, egy rokon miatt hozta méhében fiát éppen e városba. Laci zenész szeretett volna lenni (a zongora ma is megvan, s néha leül mellé), ám az emberi psziché felé vitték középiskolai tanárai, s ő belátta, hogy az orvosegyetemen át juthat el álmaihoz. S utóbb belátható (az akadémiai tagság is bizonyság rá), hogy a diákjait többnyire provokáló kérdésekkel ostromló Grastyán Endre is minden bizonnyal büszke lenne egykori tanítványára, s egy kissé meg is nyugodna, hiszen akadt folytatója annak a munkának, ami valaha az élete volt. Grastyán is az emberi motivációval foglalkozott, Lénárd is azt teszi. Pontosabban az éhség és a jóllakottság folyamatai mögött álló neurokémiai és elektrofiziológiai mechanizmusok feltárásával kapcsolatos a munkássága, jelesül, hogy a központi idegrendszer (az agy bizonyos pontjai) miként motiválják az ember magatartását. S hogy az írást indító példára visszatérjek: a pécsi professzor adta az agyi kémiai öningerlés egyik első leírását, utat nyitva ezzel egy új, a kábítószer-élvezetet és a megerősítés folyamatait vizsgáló kutatási irányzatnak. Több híres nemzetközi kutatócsoporttal (kutatóval) dolgozott és dolgozik együtt közös projekteken Amerikától Japánig, több nemzetközi tudományos szervezet és társaság tagja, publikációinak, cikkeinek, előadásainak száma valójában megbecsülhetetlen. És természetes ugye, hogy az általa írt egyetemi jegyzetből oktatja leendő kollégáit. A napokban ért véget az egyetemi oktatás. Lénárd professzor (néhány év orvoslás van mögötte, még a Környey-vezette idegklinikán) intelmeivel búcsúzott az évfolyamtól. Arra kérte diákjait, hogy munkájuk során ne csak a betegséget, hanem a beteget is vegyék majd észre. És sohase ártsanak senkinek. A psziché olykor gyönge porcelánváza, meggondolatlan mozdulat darabokra töri.

Kozma Ferenc

Új Dunántúli Napló, 2001. június 26.

Új akadémikusok V.: dr. Szolcsányi János, a Farmakológiai Intézet professzora

Amitől a paprika csípős

Öt év telt el azóta, hogy a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja lett *dr. Szolcsányi János* kutatóprofesszor, a Pécsi Tudományegyetem Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének vezetője, majd a közelmúltban rendes taggá választották az Orvosi Tudományok Osztályába. Kutatási területe a nociceptív szenzoros neuronok élettana és gyógyszertana.

Végtelenül kedves ember, s már akkor felcsillan a szeme, ha a munkája iránti csöppnyi érdeklődést tapasztal a másikban. Örömmel segít eligazodni a laikus számára nehezen érthető területeken (s csak mástól tudom meg, hogy micsoda hírnévnek örvend: tudományos közleményeire eleddig több mint ötezer nemzetközi hivatkozás történt), s ha a hobbija felől érdeklődöm, hitetlenkedve néz rám: hát lehet-e valakinek széles e világon e szép szakmánál fontosabb időtöltése? Kell-e több, mint alapkutatásokat végezni a gyógyszertan területén?

Szolcsányi János pécsi. Mint ahogy olyan sokan pécsiek vagyunk. Budapesten született, Cegléden érettségizett, Szegeden lett orvossá, s valójában 1970 óta él e városban, mely végleg otthonává lett. Édesapja is orvos volt: nagyszülei a Felvidékről menekültek az első világháború után, szülei Nagyváradról a második után.

Szolcsányi János eddigi pályafutását nem könnyű végigtekinteni. Ösztöndíjas volt Londonban, vendégprofesszor Észak-Karolinában, majd a Heidelbergi Egyetemen, több ízben vendégkutató a Bad Nauheim-i Élettani Intézetben,

Új Dunántúli Napló, 2001. május 28.

Új akadémikusok I.: Dr. Kosztolányi György, genetikusprofesszor

Alig különbözünk a muslicáktól

A Magyar Tudományos Akadémia orvosi tudományok osztályának új levelező tagjává választották *dr. Kosztolányi György* professzort, a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézetének alapító-igazgatóját.

Közhelyszámba megy, hogy nincs két egyforma ember, ám e közhelyről is lehet jóízűt beszélgetni. Főleg ha mód nyílik arra, hogy genetikussal társalogjunk, s ha eközben azt halljuk, hogy ezt a különbözőséget a DNS-állomány hajszálnyi mássága okozza, mi több, meglepő azonosság mutatkozik az élővilág egyes fajai között. Hiszen az ember genetikai állománya majdnem 90 százalékban azonos a muslicáéval, 99 százalékban a csimpánzéval. Van azonban eltérés ember és ember közt is, és ez az alig ezreléknyi másság elegendő ahhoz, hogy az egyednek minden többi egyedtől eltérő identitást, sajátos méltóságot adjon. Beszélgethetnénk persze arról is, hogy ha valaki a genetikára adja a fejét, akkor hasonló feladatot vállal, mintha a világmindenséget óhajtaná feltérképezni, hiszen a genetika központi gondolata a variabilitás, s megszámlálhatatlan változat és formáció. S ekként, előre tudható, hogy a kutatómunka végére sohasem ér, ám a professzor szerint, ha valaki természettel, természettudományokkal foglalkozik, nagyon balga lenne, ha az ellenkezőjét hinné. Ám minden új felismerés izgalmas, s ezért az izgalomért érdemes élni.

Kosztolányi György Szekszárdon született s pécsi egyetemista korától él a Mecsek alján. Nős, lánya, fia orvos. Gyermekgyógyász munkája során a genetika felé fordulását több nagyszerű ember, főleg Méhes Károly professzor motiválta. Gyakorló orvosi tevékenységét soha nem adta föl, s tudományos munkáját is mindig a betegségek, rendellenességek jobb megismerése iránti igény, a páciensekhez fűződő kérdések orientálták. A professzor elsősorban a kromoszómahibák kialakulásának, következményeinek elemzésével foglalkozik, ezen belül is egy bizonyos rendellenesség, a kromoszómák gyűrűképződésével kapcsolatos megfigyelései keltették a legnagyobb nemzetközi érdeklődést. Egészen leegyszerűsítve a dolgot, azt tanulmányozza, hogy vajon a genetikai állomány hibája milyen kapcsolatban áll a gyermek testi és szellemi fejlődésének elmaradásával, az orvos által diagnosztizálható tünetekkel. Ehhez a genetikai kutatómunkához szorosan kapcsolódóan a maga kigondolta-alapította intézetben (melyhez hasonló szerkezetű Magyarországon nincs és a nagyvilágban is ritka) arra próbál válaszolni kollégáival, hogy miként lehet ezt a testi-szellemi „visszamaradottságot" mielőbb olyan tréningekkel és gyógyterápiákkal kezelésbe venni, amely nyomán jobb életminőséget adhatnak a gyermek számára. Sokkal jobbat annál, mint ami eleddig a sorstársainak megadatott.

A professzor akadémiai tagsága tehát nemcsak a tudományos tevékenységének és annak honoráriuma, hogy néhány felfedezése tankönyvi tétel lett (akadémiai tagságra nem jelentkezni lehet: a kollégák ajánlják az embert), hanem e különleges intézet megalapításáé is. A elképzelés és a modell nemzetközi érdeklődést is keltett, s közrejátszik abban, hogy Kosztolányi György Közép-Kelet-Európa képviselőjeként tagja az UNESCO Bioetikai Bizottságának, s a napokban meghívták az Európai Humángenetikai Társaság egyik különbizottságába, amely az egyre nagyobb horderejű genetikai felismeréseknek az egyén és a társadalom érdekeivel való harmonizációját hivatott előkészíteni.

Kozma Ferenc

majd tudományos szaktanácsadója lett a londoni Sandoz Intézetnek. Megannyi nemzetközi tudományos társaság és szervezet tagja, alapító tagja, legutóbb Szent-Györgyi Albert-díjjal és Batthyány-Strattmann éremmel tüntették ki többek között. És még egy igen friss információ: két olyan projekt részese is, melyet a Széchenyi-terv finanszíroz. A egyik időnként Debrecenbe szólítja, a másik meg Budapestre, az MTA Kémiai Kutató Intézetébe. No de miért?

Most jön a neheze, pedig olyan egyszerű és érthető az egész. Szolcsányit mindig a probléma-megoldások izgatták (középiskolában jó matematikus hírében állt), s néhai szegedi professzora, *Jancsó Miklós* nyomán (nem tévesztendő össze a filmrendezővel) immár 37 éve foglalkozik avval, hogy miért csípős a paprika. Vagyishogy, nem egészen evvel. Inkább a paprika csípőanyagával, a csípősséget okozó capsaicinnel (írhatjuk kapszaicinnek is). Véletlen folytán merült el e témában. Ismert, hogy a különböző gyógyszerek bizonyos sejtekre szelektíven hatnak, ez adja a lényegüket. A kapszaicin szintén szelektív hatású – ez a fájó, csípő érzés – nem minden sejtre, sőt nem minden élőlényre (!) van hatással. Például a békát vagy a madarakat abszolút nem zavarja, nem csípi a paprika (erős-paprika-oldatban lehet levelibékát fürdetni!), másrészt ha az állatok nagy dózisban kapnak kapszaicint, egy idő után az összes kémiai fájdalomkeltő anyag iránt érzéketlenné válnak. Néhány nagyon egyszerű kísérlet után megbizonyosodott Szolcsányi arról, hogy ez a paprikaerő az élőlényekben nagyon szelektíven, ritka helyeken hat, csak olyanokon, amelyek a legtöbb idegvégződésen nincsenek meg, és nincs a szervezet egyéb sejtjein sem... Ekként természetes a felismerés, hogy kell lennie az érző-ideg végződéseken egy olyan egy speciális molekulának, ami kapszaicinnel izgatható. (Ezt hívják ma kapszaicin-receptornak!)

Summázzuk.

Közel harminchét éves kutatásai során több új neurofarmakológiai és neurofiziológiai alapfogalom megfogalmazásához vitte el a paprika Szolcsányi professzort, aki most azon dolgozik, hogy a fájdalomérzet csökkentésének új lehetőségeit (eddigiektől eltérő hatásmechanizmusú fájdalomcsillapítók!) tárja fel a munkatársaival. Vagy ahogyan azt a beszélgetésünk során megfogalmazta:

– Hát nem furcsa, hogy miközben a huszadik század a tudomány általános forradalmát hozta, s ezen belül az orvosságok világa is átalakult, még ma is azokat a fájdalomcsillapítókat gyártják a gyógyszergyárak – természetesen a mellékhatásaikban finomítva –, melyeket a XIX. században kitaláltak?...

Kozma Ferenc

PhD hallgató sikere nemzetközi kongresszuson

Az Európai Sebészeti Kutatási Társaság (ESSR) minden évben különböző európai országokban nívós nemzetközi kongresszust szervez, mely 1966 óta a sebészeti kutatás legrangosabb összejövetelének számít. A rendszerváltozás előtt sajnos csak ritkán vehettünk részt ezeken a kongresszusokon, részben az anyagi fedezet hiányában, részben izoláltságunk miatt. *Walter Brendel* professzor neve, aki a kísérletes sebészet súlyának és elismertségének megteremtésében elévülhetetlen érdemeket szerzett nemcsak Németországban, de Európa-szerte is, mindazok előtt jól ismert, akik a sebészi kutatás terén dolgoztak. Az ő halálát követően, tiszteletet adva nevének, az Európai Kísérletes Sebészeti Kongresszus minden évben az ún. „Walter Brendel szekció"-val kezdődik, melyben a beküldött absztraktokból kiválasztott legjobb 8 kerül előadásra. A prezentációk kvalitása és az előadó vitakészsége együttesen számít a zsűri döntésében, melynek alapján kiválasztják a legjobbat, aki megkapja a „Walter Brendel" díjat.

A pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet PhD hallgatóját, *dr. Ferencz Andreát* az a megtiszteltetés érte, hogy kiválasztották absztraktját ezen ünnepi ülésre. Ez természetesen a dicsőség mellett rendkívül komoly munkát jelentett, hisz jól tudjuk, hogy a nemzetközi megmérettetés mércéje magas, és ezt szerettük volna mindenképpen elérni. A XXXVI ESSR Kongresszus Santiago de Compostela-ban (Spanyolország) volt június 6-9. között. Dr. Ferencz Andrea előádása „The effects of preconditioning on the oxidative stress in small bowel autotransplantation" címmel hangzott el. Előadásának színvonala, tartalma, a vitában való kiváló felkészültsége alapján elnyerte a „Walter Brendel" díjat. Ez az első alkalom, hogy ezt a rangos díjat magyar kutató kapta meg.

Mint minden tudományos munka, a mai sokrétű metodikai tárház birtokában csak kollaborációban jöhet létre. Ez intézeten belül és az egyes kutatóhelyek között is gyümölcsöző kapcsolatok kialakulásához vezethet. Ezúton kell köszönetet mondani az ÁOK Biológiai Intézet vezetőjének, *Szeberényi* professzornak és *dr. Kiss Katalin* PhD hallgatónak, hogy lehetővé tették a prekondicionálás mechanizmusában fontos szerepet játszó transzkripciós faktor szöveti vizsgálatát. Ugyancsak köszönet illeti a Biofizika Intézet vezetőjét, *Somogyi* professzort és munkatársait, akik a konfokális mikroszkóp használatához nyújtottak segítséget. Ohmacht tanár úr az Orvosi Kémiai Intézetből sok időt áldozott arra, hogy a biokémiai metodikák korrektek legyenek az új modellben is. Feltétlenül köszönetet kell mondani *dr. Borsiczky Balázsnak,* a Kísérletes Sebészeti Intézet tanársegédjének, aki az új módszerek, eljárások betanításában és a kollaborációs együttműködések megszervezésében szerzett kiemelkedő érdemeket. A béltranszplantációs kísérleti modell elkészítésében és az oxidatív stressz markereinek mérésében a Kísérletes Sebészeti Intézet műtő- és laborasszisztensei végeztek elismerésre méltó munkát. Végül, de nem utolsósorban köszönet illeti a Doktori Tanácsot a kongresszuson való részvételhez nyújtott anyagi támogatásért. Úgy gondoljuk, hogy az elért nemzetközi elismerés a PTE ÁOK Kísérletes Sebészeti Intézetében folyó munka minősítése mellett PhD képzésünk magas színvonalát is jelezte.

Dr. Rőth Erzsébet

Markusovszky Lajos-Díj

Az Orvosi Hetilap Szerkesztőbizottsága és Szerkesztősége, a Markusovszky Lajos Alapítvány Kuratóriuma: *Iványi János László dr.* (Vas Megyei Markusovszky Kórház Szombathely, Hematológiai Osztály), *Marton Éva dr.* (Vas Megyei Markusovszky Kórház Szombathely, Hematológiai Osztály), ***Kereskai László dr.*** (PTE ÁOK, Patológiai Intézet), *Kiss Zsuzsanna dr.* (Vas Megyei Markusovszky Kórház Szombathely, Központi Laboratórium-Citogenetikai Laboratórium) és ***Pajor László dr.*** (PTE ÁOK, Patológiai Intézet)

„A krónikus myeloid leukémiás betegek interferon-kezelésének követése molekuláris biológiai módszerekkel"

című közleményét, amely az Orvosi Hetilap 2000. évi 141. évfolyam 47. számában jelent meg, az „Orvosi Hetilap Markusovszky Lajos-Díj"-ával jutalmazta 2001. április 26-án.

GRATULÁLUNK!

(A közlemény összefoglalóját lásd a 27. oldalon)

Szakmai kitüntetés

Dr. Bellyei Árpád egyetemi tanár, a PTE ÁOK Ortopédiai Klinikájának igazgatója 2001. május 15-én a Magyar Ortopéd Társaság legmagasabb szakmai kitüntetését kapta, a Dollinger Gyula Emlékérmet. A magyar ortopéd társadalom különösen nagyra értékeli a Dollinger Gyula Emlékérmet, hiszen alulról jövő kezdeményezésre, az ún. „Dollinger Bizottság" ítélete alapján kerül évente egy alkalommal sor a kitüntetés átadására. Ez a díj kizárólag szakmai és erkölcsi elismerést jelent tulajdonosának, anyagi díjazással nem jár. Az indoklásban a magyar ortopédia hazai és nemzetközi kapcsolatainak fejlesztéséért, új műtéti eljárások bevezetéséért, oktatási és szakmapolitikai érdekek kimagasló képviseletéért adományozzák.

Dr. Bellyei Árpád egyetemi tanár, a PTE ÁOK Ortopédiai Klinikájának igazgatója a Szombathelyi Markusovszky Kórház fennállásának 100. évfordulóján tartott ünnepségen Markusovszky-díj kitüntetésben részesült. A díjat egyrészről a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektoraként kifejtett munkásságáért – melyet a Szombathelyi Kórház érdekében tett –, másrészről a régió ortopédiai betegellátásában végzett kimagasló és eredményes tevékenységéért ítélték oda.

GRATULÁLUNK!

Rezidensképzésünk feedback vizsgálattal nyert tapasztalatai

Közel van már az az időpont, amikor a szakorvosjelöltek (rezidensek) immár harmadik generációja fogja elkezdeni az ifjú doktorok nem mindig könnyű életét. A Továbbképző Központ egyik kiemelt céljának tartja, hogy a lehetőségekhez mérten elősegítse, illetve megkönnyítse a szakorvosképzésben való részvételt.

E cél elérése érdekében minden eszközt igyekszünk megragadni azért, hogy megismerjük a szakorvosjelöltek véleményét a képzésük során szerzett tapasztalatokról. A vélemények megismerésének fontos módszere a feedback vizsgálat.

Ezt a vizsgálatot először az 1999/2000. tanévben indult képzés első hat hónapja után végeztük el, majd a 2000/2001. tanévben megismételtük. A képzés általános értékelésének minőségi szempontjai az 1. és a 2. ábrán láthatók. A rezidensek 1 és 5 között adott pontszámainak átlagértékét az oszlopmagasság mutatja. Összevetve a két vizsgálat eredményeit, kiemelhető, hogy az adatok a rezidensi rendszer minőségi javulására utalnak.

Az első tanévben minden rezidens a 6 hónapos sürgősségi betegellátási gyakorlattal kezdte el a szakorvosképzést. Erre az időszakra vonatkozó vizsgálat adatai alapján készült grafikonból (3. ábra) több tanulságot is le lehetett vonni.

Kitűnt, hogy a mentő és az intenzív terápiás gyakorlatot minősítették a rezidensek legjobbnak.

A gyermekgyógyászatra és a traumatológiára vonatkozó viszonylag alacsony értékek miatt a rezidensképzést irányító egyetemi vezetők olyan intézkedést hoztak, hogy a 2000/2001. tanévben a gyermekgyógyászat teljes egészében kikerült a sürgősségi betegellátási gyakorlat tematikájából. A traumatológiai képzés pedig úgy módosult, hogy itt 8 felvételes ügyeleti szolgálatot kell teljesíteni a rezidenseknek az intenzív terápiás osztályon végzett gyakorlat idején.

A feedback vizsgálatokat a jövőben is rendszeresen el fogjuk végezni a bevezetőben már említett cél elérése érdekében, és ily módon is hozzá kívánunk járulni az új szakorvosképzési rendszer javításához.

Biró Gábor
Továbbképző Központ

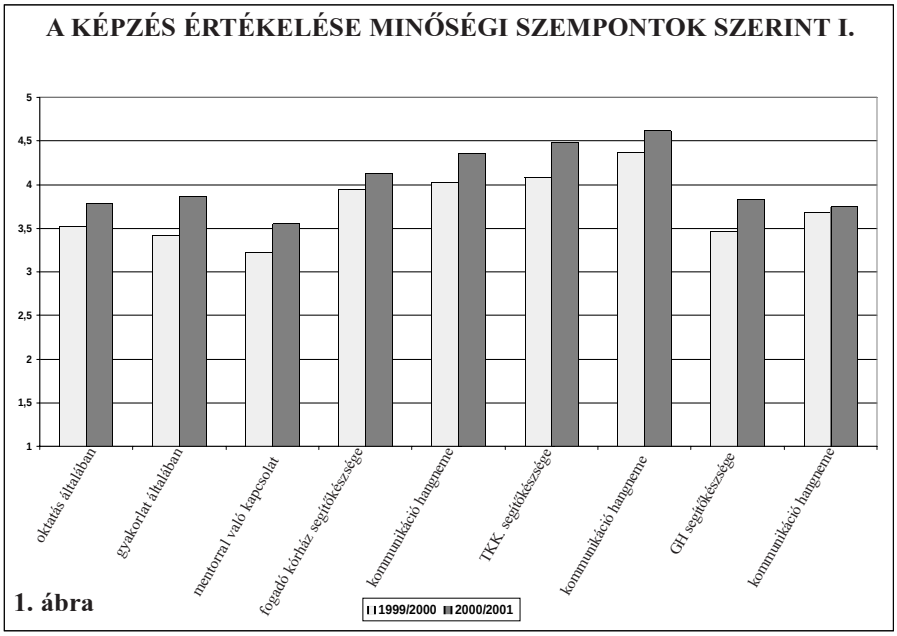

1. ábra

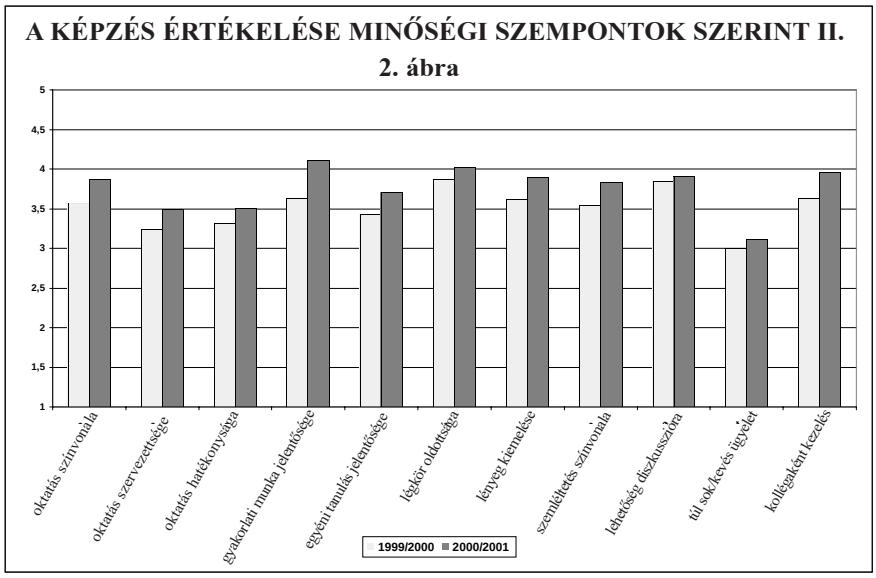

2. ábra

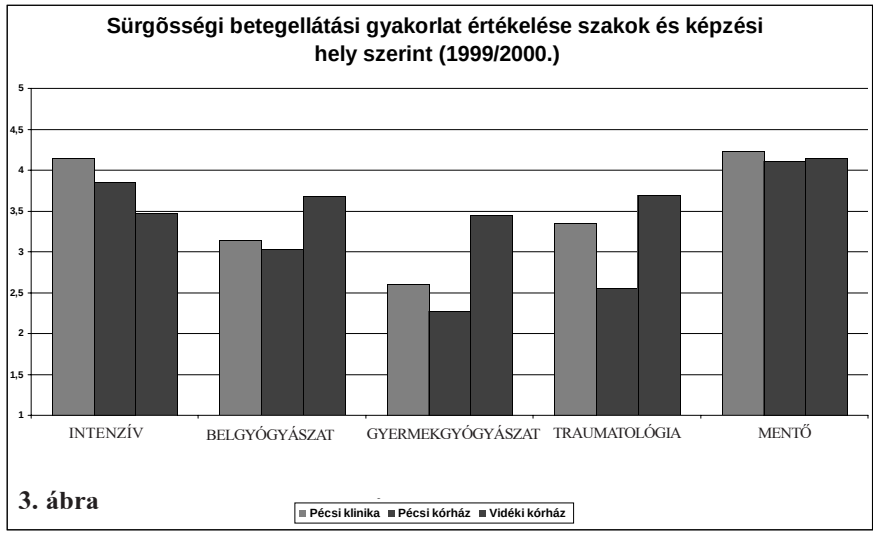

3. ábra

Utóhang a Medikus Kupához

A Mozgástani Intézet rendezésében sikerrel lezajlott Medikus Kupa értékelését, az eredmények elemzését, a pénzügyi elszámolást bizonyára régen elvégezték már az erre hivatott szakemberek. Amiért mégis néhány mondat erejéig még egyszer visszatérek erre az eseményre, annak részben személyes oka van.

Amikor én a sokszor elátkozott negyvenes-ötvenes években gimnazista, majd medikus voltam, nem volt még televízió és Internet, nem jártunk diszkóba, de annál többet a Mecsekre, és sokan versenyszerűen is sportoltunk. A válogatottságig persze csak egy-két diák vitte, de hát akkor még a valóságban is éltek olyan elvek, mint Coubertin báróé arról, hogy *nem a győzelem, hanem a részvétel a fontos, a fair play*-ről nem is beszélve. A lényeg az egészséges testmozgás mellett a társas együttlét, a közös szórakozás volt, amely nem zárta ki az edzés utáni sörözéseket, udvarlásokat sem.

A hajtóerő persze ebben az igazán amatőr tevékenységben is a verseny, a bármilyen kis díjért, elismerésért vállalt rivalizálás volt. Erre is volt alkalom. Még 1948-ban részt vehettem a ciszterci gimnáziumok olimpiáján, de később is többször és több sportágban szerepeltem az évfolyamok és az orvosegyetemek közötti bajnokságokon. Ezek mindig remek „heccek" voltak (a „buli" szó később jött divatba) rengeteg nevetéssel, ugratással, de egyben a csoport, az évfolyam vagy az egyetem színeiért való ádáz küzdelemmel. Ezeken a versenyeken ott voltak és harsányan szurkoltak a pályára nem lépő évfolyamtársak csakúgy, mint a tanári kar képviselői. Utóbbiakat gyakran lehetett látni a PEAC (majd Pécsi Haladás) „hivatalos" bajnoki mérkőzésein is; emlékszem, amikor 1950 táján, megyei bajnoki futballmeccsen a PEAC 6:0-ra legyőze a Bóly csapatát, a lelátón kereken egy tucat, amúgy nagy tekintélyű professzor hangoskodott. (Ez a benzinkúttá avanzsált, szerencsétlen sorsú Tüzér-utcai pályán történt, ahol kulturált körülmények között lehetett sportolni; a városban itt volt az egyetlen valódi, fedett lelátó.)

Azóta fél évszázad telt el. Sok minden megváltozott, a szórakozási szokások, a közös időtöltés, játék iránti lelkesedés is. Utóbbi azonban nem veszett ki teljesen a fiatalokból. A mostani Medikus Kupa különféle labdajáték-bajnokságain örömmel és nosztalgiával láttam, hogy a csapatok ügyes és kevésbé ügyes tagjai élvezték a sportszerű mérkőzéseket, izgultak és „hajtottak", hogy minél jobb helyezést szerezzenek egyetemüknek, városuknak. Örültek egy-egy sikeres akciónak, de a kudarcot is el tudták ütni egy jó „beszólással", kacagással. Nem rontotta el a kedvüket a sivár tény, hogy végül is csak egymást szórakoztatták; érdeklődő, szurkoló medikust csak elvétve, oktatót egyáltalán nem láttam. Az tiszteletre méltó, hogy a díjátadáson többek között megjelent a dékán és a centrum elnöke, de milyen jó lett volna, ha ezt a szép alkalmat több adjunktus, docens, Uram bocsá' professzor is kihasználta volna a hallgatók tantermen kívüli jobb megismerésére.

Régi tapasztalat: az ilyen „találkozások" többet használnak az oktató tekintélyének, népszerűségének, az egyetemi (kari) szellemnek, összetartozásnak, mint a gyakorlatok elengedése, vagy a túl elnéző vizsgáztatás. Nyilván elavult nézet, de vallom emellett, hogy több amatőr sport, mecseki túra ma is hasznos lenne a diákoknak, akár az internetezés rovására is. Az érdeklődés és a mozgásigény felkeltésére azonban a Mozgástani Intézet dicséretes buzgólkodásán túl összegyetemi példamutatás és ösztönzés, a sportolók teljesítményének helyszíni elismerése is szükséges. Lehet, hogy hiú ábránd, de szeretném remélni, hogy a következő Medikus Kupáig a most örömmel sportolókhoz további diákok csatlakoznak, és egyre több oktató fogja értékelni lelkesedésüket.

Méhes Károly

Igen tisztelt Tanártársak!

Korábbi elhatározásomnak megfelelően, a gyermekorvosi tevékenységtől ez év augusztusában visszavonulok. A klinikai genetika terén a közreműködésemmel folyamatban lévő programokban nyugdíjasként továbbra is részt szeretnék venni. Ugyancsak teljesíteni kívánom a különböző testületekben, bizottságokban rám rótt feladatokat, és ezen belül szerény képességeim és lehetőségeim szerint igyekszem a pécsi orvosképzés és kutatás érdekeit képviselni.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem, majd a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának tanáraként eltöltött tizennégy évből csak a szépre emlékezem, és van mire! Hálásan köszönöm mindazoknak a jóindulatát és kollegiális együttműködését, akik pécsi működésem alatt a gyermekgyógyászat fejlesztéséhez szakmai segítséggel, tettel és jó szóval bármilyen formában hozzájárultak.

Az orvoskar minden tanárának, idősebb és ifjú munkatársának sok sikert, jókedvet és jó egészséget kívánok!

Őszinte nagyrabecsüléssel

Méhes Károly

Alt-Neuöttingi „partnerschaft"

A Sebészeti Tanszék, a Baranya Megyei Kórház Sebészeti Osztály és a Kreiskrankenhaus Alt-Neuötting Sebészeti Osztálya közötti kapcsolat 1989-ben kezdődött. *Dr. Nemerey Péter* főorvosnak a Bajor Orvosi Kamarán keresztül *Prof. dr. Hartwig Bauer*, az Alt-Neuöttingi Kórház orvosvezetője és a Sebészeti Osztály igazgatója ajánlott fel egy 3 hónapos kinntartózkodást, továbbképzést.

Ezt követően 1990-ben már hivatalosan deklarált kapcsolat alakult ki a Baranya Megyei Kórház és a Kreiskrankenhaus Alt-Neuötting között. A kapcsolatok 4 éven keresztül évente, szeptemberben Pécsett megtartott közös tudományos és kulturális programból és februárban Németországban rendezett tudományos továbbképző fórumon történő pécsi részvételből álltak. A pécsi tudományos program része volt többek

Rövid beszámoló a Heves Megyei Kórház Radiológiai Osztálya 50 éves évfordulójának ünnepségéről

Ez év június 22-én délután 2 órakor kezdődött az a családias ünnepség, melyen megemlékeztek az egykor még Röntgenosztály néven született kórházi munkacsoport létrejöttéről. Az eseményre kollégiumelnökként kaptam meghívást, de szívem mélyén sokkal inkább éreztem magam otthon intervenciós radiológusként. Számomra mindez álomvilágnak tűnt.

A Megyei Művelődési Központ nagyterme ugyancsak tele volt a hajdani és pillanatnyi munkatársakkal, hozzátartozókkal, barátokkal és a néhány hivatalos meghívottal. Házigazda a jelenlegi osztályvezető, *dr. Fazekas Péter* osztályvezető főorvos, kiemelkedő intervenciós radiológus volt. Az ő üdvözlő szavai után *dr. Kovács József* főigazgató főorvos tartott rövid beszédet, melyben méltatta a képalkotó diagnosztika és az intervenciós radiológia jelentőségét, főleg a hazánkban olyan nagy számban pusztító daganatos és az érszűkületes betegségek terén. Az osztály szerepe azt első betegségcsoportban diagnosztikai, a másodikban diagnosztikai és terápiás jellegű. *Szloboda Imréné* ápolási igazgató a radiológusoknak és munkatársaiknak a betegellátásban betöltött alapvető szerepéről szólt. Ebből kitűnt, hogy a kórház vezetősége éles szemmel felismerte, hogy a kórház anyagi helyzete a diagnosztika gyorsaságától és pontosságától milyen óriási mértékben függ. Ennek megfelelően történik munkájuk elismerése is. Vendég volt még *dr. Martos János* főorvos, a Magyar Radiológusok Társaságának titkára, *dr. Péter Mózes* professzor, a debreceni Radiológiai Klinika igazgatója, a szó klasszikus értelmében vett patrónus, akit szakmai és baráti szálak fűznek a kórház régi és pillanatnyi radiológusaihoz, akit az osztály dolgozói saját kollégaként tartanak számon. Ilyen is van!

Dr. Frey József, az osztály előző vezetője, a Radiológiai Osztály történetéről tartott rövid, hiteles ismertetőt (mozgófilm dokumentációval) azok számára, akik annak idején nem voltak jelen, vagy akik távolról jöttek. Láttuk az első Dos Santos angiográfiát élőben. Vér és kézi automatika körös-körül! *Dr. Fazekas Péter,* jelenlegi osztályvezető főorvosa a radiológiai osztálynak, „Az egri radiológia ma" címmel tartott előadást a mai osztályról és tevékenységéről. Elképesztető, hogy mit lehet ma tenni egy közkórházban, ha vannak együttműködő osztályok (a szó nagybetűs értelmében vett klinikusokkal), érdekeket félretéve, szakmát előtérbe helyezve, irigyeket (mint magamat) teremtve. Csak annyit, hogy katéterrel évente több mint 150 beteget szabadítanak meg érszűkületes sántításától, míg mi, akik az országban elkezdték, tavaly 9 betegben tágítottunk érszűkületet perifériás artérián. Mi történik az itteni betegekkel? Nem kerülnek hozzánk. Szakmapolitika. Itt sincs kevesebb! Inkább nagyobb kockázatú kezelésben részesülnek? Lehetetlen! Nincs beteg? Lehetetlen! Ugyanaz az ország vagyunk! (Ma hallottam, valószínűleg rémhír, hogy azt a beavatkozást, amit hazánkban mi, radiológusok kezdtünk és a mai napig műveltünk, más szakma fogja végezni rutin nélkül, szakmai tapasztalatok nélkül és valaki a kezdéssel együtt járó szövődményekért, sikertelenségekért, a tapasztalatok megszerzéséig vállalja a felelősséget! És a biztosítónál finanszírozást igényel erre. Csak úgy mondom!) Ezután szakmai előadások hangzottak el szépen, sorban. Jók. Igen jók. Időszerűek. CT és traumatológia, (el sem lehet képzelni traumatológiát CT nélkül), Vascularis intervenciós radiológia (ezzel telt el az életem és az egrieké szintén), Focalis májbetegségek (Mennyi van belőle!), az Acut pancreatitis radiológiai diagnosztikája és terápiája (hát kevés más lehetőség marad – enzym gátlás? vagy inkább szem ellenőrzése mellett kivezetjük az emésztő enzymeket a szabadba? Nehogy megemésszék az ereket és elvérezzen a beteg).

Történelem: Az osztály első főorvosa *dr. Csomor László* volt 1951. július 1-től 25 éven át. „Embersége, derűje, finom humora, széles műveltsége, kiváló kapcsolatteremtő képessége mindannyiunk számára példamutató, felejthetetlen". *Dr. Frey József, Zsákai Istvánné*, majd *Oláh Márta.*

A jelen: A 11 radiológus és 53 (1:5) asszisztens 2000-ben több mint 102 000 beteget vizsgált vagy gyógyított meg. Ezek 67%-a röntgenvizsgálaton, 25%-a ultrahang vizsgálaton, 7%-a CT vizsgálaton vett részt. Több mint 700 beteg volt az angiós műtőben. Az elmúlt 18 évben több mint 2000 transluminális angioplasticát végeztek. Ennyi beteg szabadult meg fájdalmas érszűkületes panaszaitól kis kockázattal járó katéteres radiológiai beavatkozás révén. A más szakmabeliekkel való együttműködés példás. Nem szakmai hatalmon, személyes kapcsolatokon, hanem szakmai protokollokon alapszik. És ehhez nem kellenek hangzatos meetingek, tárgyalások. Elég a beteg érdeke.

A jövő: Tovább modernizálják a hagyományos röntgen gépparkot. Elkerülhetetlen 2-3 ultrahang készülék cseréje. Cserélni akarják CT készüléküket és beszerezni egy MR diagnosztikai gépet. Korszerűsítik informatikai rendszerüket és digitalizálják a radiológia képalkotó egységét és hálózatát. Bővítik az intervenciós radiológia költséghatékony palettáját. Fiatalítani akarják orvoskarukat, ami nehéznek tűnik, hiszen a mai finanszírozási tényezők ennek keményen ellene dolgoznak! És tanulnak, tanulnak, mert a leggyorsabban fejlődő orvosi tevékenység művelésében a műszerektől nem akarnak lemaradni. Mindezt a betegek érdekében. Egerben ezt senki, hangsúlyozom senki nem gondolja másként!

Horváth László

között a continens ileostoma, urostoma képzés, endoscopos sebészet, pulmonológiai témák. Hat orvosnak lehetősége volt 2 hét-1 hónapot eltölteni az alt-neuöttingi kórházban, 3 német kolléga hasonló időt töltött nálunk. Az osztály jelentős tárgyi-anyagi támogatásban is részesült. *Prof. dr. H. Bauer* neve „Az adományozók Tiszteletére" állított táblán is szerepel.

A kapcsolatok 1994 után hivatalosan megszakadni látszottak, személyes baráti szálakon maradtak fenn. A 2000-ben, *dr:Kett Károly* professzor 70. születésnapjára rendezett tudományos előadásra szóló meghívót Bauer professzor szívesen fogadta.

A kapcsolatok feleleventése, esetlegesen közös programok kialakításának lehetősége is célja volt *dr. Szilágyi Károly* látogatásának .

Dr. Rozsos István

Igazságügyi orvosok X. Alpok-Adria-Pannónia Konferenciája

Opatija 2001. május 23-26.

Ebben az évben **X**. alkalommal került megrendezésre az igazságügyi orvosok regionális konferenciája, amely az **Alpok-Adria-Pannónia** nevet viselve kerül évente megrendezésre a fenti régió valamely országában, évente váltakozva. A mozgalom elindítója *Leinzinger* professzor, a Gráci Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetének professzora volt, az első rendezvényt ő szervezte Grácban, a második találkozót azonban éppen Pécsett tartottuk, 1992-ben. A szervezést *Harsányi* professzor kezdte el, és halálát követően éppen az ő emlékülése vált belőle. A szervezők, az Alpok országai, az Adria parti országok és természetesen Pannónia, tehát Ausztrián kívül Szlovénia, Horvátország, Olaszország, és Magyarországot mindig a Dunántúl képviseli, hiszen Pannónia itt terült el. Sajnos volt olyan év, amikor a háború közbeszólt, és nem tudta az az ország megrendezni a találkozót, amely egy évvel korábban vállalta, de ilyenkor mindig szívesen sietett a másik ország a segítségére.

Az 1997. évi, veszprémi találkozó külön kiadványának bevezetőjében éppen az szerepel, hogy *a rendezvénysorozat szimbóluma annak, hogy a közép-európai országok tudományos kutatói hogyan alakíthatják ki azt a szoros szakmai és emberi együttműködést, amelynek célja csak az lehet, hogy egymás munkájának, kutatási eredményeinek a megismerésével kapcsolatainkat egyre szorosabbra fűzve, a népek együttélését és boldogulását támogassuk a Duna mentén.*

2001-ben Horvátországban találkoztunk, a csodaszép Adria-parti Opatija (Abbázia) adott otthont a Konferenciának. A tudományos ülések fő témája egyrészt a modern vizsgáló módszerek bemutatása, a *DNS analízissel* kapcsolatos előadások, a Közép-Európára is az egyik legnagyobb veszélyt jelentő drogkérdés tudományos vizsgálata volt, de jelentős helyet kapott az ún. *identifikáció* kérdése, a holtak és élők személyazonosítása, forenzikus radiológia, szuperimpozíció. Sajnos a konferencia helyszíne is szinte predesztinált arra, hogy több video bemutatást lássunk a horvátországi és koszovói tömegsírok feltárásáról, arról a munkáról, amelyet ott dolgozó kollégáink végeztek. Az ún. klasszikus igazságügyi orvosszakértői problémák közül az elsősorban közlekedési baleseteknél bekövetkező *nyaki ostorcsapásos sérülések igazságügyi orvosi vonatkozásai,* valamint a *lövési sérülések* morfológiáján túl az élőben észlelt sérüléseknél a nem könnyű lövési iránymeghatározás új, számítógépes eljárásáról is előadást hallhattunk.

Öröm az, és a rendezvény színvonalát emeli, hogy résztvevők nem csak a meghatározott régióból jöttek, hanem rajtuk kívül német, szlovák, macedón kollégák is tartottak előadást. A 15 fős magyar csapat sem csupán a Dunántúlról érkezett, kollégáink igen színvonalas előadásokat tartottak. Pécset 4 fős delegáció képviselte, egy előadás hangzott el, és két poszter mutattunk be. Az egyetemünkről bemutatott poszterek – *Jegesy A., Angyal M.: Who shot the traffic wardens? és Porpáczy Z., Lakatos Á., Rekasi Zs.: Carbamazepine — the most frequently used drug for suicide* – komoly érdeklődést váltottak ki.

Természetesen a tudományos ülésen kívüli programok is nagyon kellemesek voltak, a rendezvény lebonyolítása dicséri a szervezőket. Örömmel jelentettük be, hogy a következő évi rendezvényt ismét mi szervezzük, 2002-ben várjuk kollégáinkat a Magyar Tenger partján, Pannóniában.

Dr. Jegesy Andrea

A Magyar Hematológiai és Transzfúziológiai Társaság (MHTT) XVIII. kongresszusa

A PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika Hematológiai Munkacsoportja 2001. május 24-26. között rendezte meg az MHTT XVIII. kongresszusát a BTK és TTK területén. A kongresszust két évenként tartják, egyik alkalommal rendszerint Budapesten, másik alkalommal egy vidéki városban. Büszkék vagyunk rá, hogy ez eddig a legnagyobb létszámú hematológus kongresszus, a bejelentkezett résztvevők száma 286, akik 153 absztraktot küldtek be. Az absztraktok a Magyar Belorvosi Archivumban jelentek meg, melyet a résztvevők a kongresszusi táskában kézhez kaptak. A kongresszus fő témáiként az őssejt-transzplantációt, a haemophilia ellátást, és a hematológia határterületeit tűztük ki.

A kongresszus felépítésénél először alkalmaztuk a nyugati kongresszusokon megszokott rendszert. Szatellita szimpóziumokkal kezdődött a program, az egyik témája az „Új kezelések a hematológiában" volt. Itt hangzott el két színvonalas összefoglaló egyetemünkről, a chronicus myeloid leukaemiában ma nagy sajtóvisszhangot is kapott új gyógyszerről, a thyrosin kinase inhibitor hatású STI 571-ről, melynek gyógyszer neve: Gleevec. A thyrosin kinase enzimekről *dr. Pajor László* egyetemi tanár, a klinikai hatékonyságról és az elért eredményekről *dr. Molnár Lenke* adjunktus számolt be. A másik nagy sikerű szatellita szimpózium témája a „Haemophilia" volt. Itt *dr. Nagy Ágnes* adjunktus a betegség molekuláris diagnosztikájáról, ebben saját eredményeiről számolt be, majd a modern terápiás elvekről, a kontrollált otthoni kezelésről és az inhibitoros betegek kezelési lehetőségeiről hallottunk, az utóbbiról egy rekombináns F. VII. készítménnyel nyert úttörő tapasztalatokról *dr. Kardos Mária* tanárnőtől. Délután a hivatalos megnyitás után, melyen *dr. Fischer Emil* dékán vett részt egyetemünk vezetői közül, továbbképző plenáris előadásokkal folytatódott a program, mely a hematológia és a transzfuziológia legfontosabb témáival foglalkozott. A másik szekcióban előadások hangzottak el az experimentális hematológia területéről.

Másnap délelőtt a plenáris ülésen került sor *dr. Boris Labar* professzor előadására, melynek témája az őssejt-transzplantáció volt akut leukaemiában. A Zágrábi Egyetem Őssejt transzplantációs osztályának vezetője, aki az egyetem jelenlegi dékánja, az EBMT és az EORTC vezetőségi tagja, régi segítője és barátja munkacsoportunknak. Munkatársak vagyunk egy nemzetközi munkacsoportban is. Ő lett idén Társaságunk tiszteletbeli tagja. Ez után poszterszekció és előadások következtek, majd a Társaság Közgyűlése, melyen vezetőséget kellett választani és alapszabály módosítások történtek. Az MHTT elnöke még további 2 évre *dr. Losonczy Hajna* egyetemi tanár, főtitkára *dr. Borbényi Zita,* a SZE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinikájának docense lett. Este színházi programmal, majd vacsorával zárult a nap.

Szombaton délelőtt a poszterszekció után adott elő *dr. Dietger Niederwieser* professzor, aki jelenleg a Lipcsei Egyetem haematológiai klinikájának vezetője, az EBMT-ben múlt évtől az ún. „Acute Leukaemia Working Party" vezetője. Hallhattunk tőle a legújabb transzplantációs formáról, az ún. non-myeloablatív allogén transzplantációról és az STI 571-el végzett klinikai vizsgálatok legfrissebb eredményeiről, magas színvonalon. Ez után transzplantációs és transzfúziós előadások következnek. Itt számolt be *dr. Dávid Marianna* adjunktus az eddigi autológ transzplantációs saját eredményeinkről. A munkacsoportból még *dr. Szomor Árpád* tanársegéd és *dr. Kecskés Marianna* tartottak előadást.

Szombat délután 3 órakor Szekszárdra indultunk, hogy ott a temetőben, a 2000. január 30-n elhunyt *dr. Kelemen Endre* professzor síremlékét felavassuk. A síremléket részben az MHTT, részben Szekszárd Város Önkormányzata szponzorálta, amely díszpolgári címet és méltó díszsírhelyet adományozott világhírű hematológus fiának, a thrombopoetin felfedezőjének (1958), aki a világon először hajtott végre sikeres transzplantációt magzati őssejtekkel (1972), majd bevezette a non-myeloablatív őssejt-transzplantációt.

Az előadásokat hallgatva és a posztereket áttekintve örömmel állapítható meg, hogy a magyar hematológia felnőtt a nemzetközi színvonalhoz.

A kongresszus szombat este villánykövesdi kirándulással és vacsorával zárult.

Dr. Losonczy Hajna
I. sz. Belgyógyászati Klinika

Beszámoló az V. Pécsi Intervenciós Radiológiai Symposiumról

Immár hagyomány a Pécsi Intervenciós Radiológiai Napok megrendezése, melynek célja a szakmai továbbképzésen túl a legújabb technikák, módszerek és eredmények megismertetése, hazai bevezetése. A szakmai programokon túl a finanszírozás kérdései is terítékre kerültek egy kerekasztal megbeszélés keretén belül, melyen meghívott előadóként, résztvevőként a minisztérium részéről *Donkáné Verebes Éva* és a Gyógyinfok részéről *dr. Nagy Júlia* vettek részt és tartottak értékes előadásokat. Az intervenciós radiológia finanszírozási problémáit sikerült kimozdítani a holtpontról és a szakma összefogásával, valamint minisztériumi támogatással végre sikerült megfelelő anyagi hátteret teremteni a beavatkozásokhoz. Szakmai berkekben ismert, hogy ez a terület ez idáig nagyfokban alulfinanszírozott volt. Sajnos a változások életbelépésére csak a jövő évtől lehet számítani. (Példaként egy epeúti drainage mint műtéti beavatkozás 2000 pontot ér jelenleg a kb. 55000 Ft-os közvetlen ráfordítással szemben.)

A hagyományokhoz híven idén is több külföldi meghívott előadó és intézetünk több orvosa által a következő előadások hangzottak el: *Kozma Zs.*: Az intervenciós radiológia igazságügyi és jogi vonatkozásai; *L. Horváth:* Basic considerations for regional intraarterial tumor therapy; *Cs. Weninger, T. Rostás, J. Hadjiev, Cs. Györe*: CT angiography of the splanchnical branches of abdominal aorta; *J. Hadjiev, L. Horváth, Z. Harmat, I. Battyány, G. Horváth, G. Bodrogi:* Technical considerations in the angiosuite for cervix cancer; *T. Rostás, L. Horváth, I. Battyány, J. Hadjiev, Z. Harmat, G. Bodrogi:* Prevention of thrombolytic complications in several days long arterial catheterization of tumor patients; *G. Szalai, E. Kálmán, Z. Harmat:* Interventional mammography; *Stula, J. Maskovic, L. Cambj-Sapunar, Z. Grbic, T. Batinic*: Uterine arte-ry embolization for the treatment of uterine leiomyomata; *O. Rubin:* Embolization of uterine myoma; *J. Namyslowski*: Vena Cava Filters; *Batytány*: Particular finesses in selective pulmonary thrombolysis; *J. Namyslowski*: Venous Access; *L. Mátyás:* Endovascular stent-graft treatment of infrarenal aortic aneurysms; *L. Kollár:* New technique in operative treatment of abdominal aortic aneurysms; *G. Menyhei*: Intra-operative stenting of carotid artery stenosis; *G. Székely, L. Engloner*: Catheter embolization in treatment of malignant tumors.

Az idei PIRS keretein belül tartotta a Magyar Cardiovascularis és Intervenciós Radiológiai Társaság (MACIRT) a tisztújító közgyűlését is. Az eddigi vezetőség mandátuma lejárt, és a társaság vezetése megújult. A szavazás eredményeként az új vezetőségben több pécsi kollégánk is helyet kapott. A társaság új elnöke *dr. Battyány István* lett. *Horváth László* professzor past presidentként az alapszabály szerint új funkcióra nem volt jelölhető. A végrehajtó bizottságba *dr. Hadjiev Janaki* is bekerült, ő lett a társaság új kincstárnoka, *Harmat Zoltán* és *Rostás Tamás* doktorok a Szabály és Tagsági Bizottságokban kaptak helyet. A társaság második nemzeti kongresszusát ez év októberében Győrben tartja.

A sikeres szakmai program után, csütörtökön este a Palatinus Hotelben tartott fogadás, és pénteken villányi borkóstolóval egybekötött kirándulás biztosította a vendégek felhőtlen szórakozását.

Dr. Battyány István
PTE ÁOK Radiológiai Klinika

MEDLINE

Az elmúlt időszakban többször is érzékelhető volt részleges működés vagy esetlegesen teljes leállás a MEDLINE rendszerrel kapcsolatban, ahogy ezekről az INTRANET Friss Hírek rovatában is olvasni lehetett.

A szolgáltatás-kimaradások oka – mint ahogy arról már korábban is informáltuk a kedves dolgozókat – az volt, hogy a fent említett rendszer a forgalmazó jóvoltából mostantól egy újabb formátumban, új adatbázis szerkezetben kerül szállításra. A MEDLINE+ (MEDLINE plusz) megnövekedett helyigénye további hardware bővítést vont maga után. A megfelelő méretű háttértároló megérkezéséig egy kis ideig csak részleges kiszolgálást tudtunk biztosítani. Jelenleg a megrendelt eszköz üzembe helyezésével 100 %-on üzemel a MEDLINE+ szerver, és az adatok egészen 1966-tól 2001-ig állnak rendelkezésre.

A leállások miatti kellemetlenségekért még egyszer utólagos elnézésüket kérve, jó munkát kíván az

Egészségügyi Informatikai Központ.

Beszámoló a Haematopathologiai Tutorial-ról

2001. április 9-12. között négynapos nemzetközi Haematopathologiai Tutorial-ra került sor az Általános Orvostudományi Kar Patológiai Intézete valamint a Dunántúli Patológus Szekció rendezésében. Az egy évvel korábban megkezdett szervezőmunkát követően nem várt nagy érdeklődést tapasztaltunk; Szlovéniából, Horvátországból, Bosznia-Hercegovinából, Macedóniából, Szerbiából, Romániából, Szlovákiából, a Cseh Köztársaságból, Németországból, valamint Magyarországról összesen 78 regisztráltunk volt, ami – nagyrészt mikroszkópos kurzusról lévén szó – nem kevés, de kellemes szervezési gondot okozott. Meghívott előadók jöttek Angliából, Hollandiából, Németországból, Ausztriából, Szlovákiából és Magyarországról. A rendezvénynek többes, az orvosképzést, az orvos továbbképzést, valamint a regionális, közép-kelet-európai együttműködést szolgáló, előmozdító célja volt. Az egyik meghatározó mozgatóerő az volt, hogy többéves előkészítő munka után az European Association of Haematopathologists és a Society for Haematopathology közösen kidolgozta és 1999-ben publikálta a haemopoetikus sejt eredetű daganatok új WHO osztályozását, mely figyelembe veszi az entitások pheno- és genotypusát, és határozottan kliniko-pathologiai jellegű. Ennek különös jelentőséget az ad, hogy a 70-es évek közepétől, ezen betegségek modern értelmezésének kezdetétől észak-amerikai (Lukes-Collins klasszifikáció, majd Working Formulation) illetve európai (Kiel klasszifikáció) együttgondolkodásról és főként egyetértésről – a többszöri revíziók ellenére – nem beszélhettünk, a korábbi WHO osztályozásnak (1976) pedig szakmai elfogadottsága gyakorlatilag nem volt, felette egyébként is eljárt az idő.

A fentiek értelmében és miatt a Tutorial három részből állt. Az első két napon került sorra az új WHO klasszifikációt bemutató alap mikroszkópos kurzus, melyet 4 tutor vezetett. Ennek során a legfontosabb elméleti ismeretek összefoglalása mellett az indolens B-sejtes lymphomák (tutor: *dr. Krenács László,* Szeged), a diffúz nagy B-sejtes malignus lymphomák (tutor: *dr. Kelényi Gábor,* Pécs), a Hodgkin lymphomák (tutor: *dr. Pajor László,* Pécs) valamint a T / NK sejt eredetű malignus lymphomák (tutor: *dr. Thomas Rüdiger*, Würzburg) területén mintegy 30 entitás mikroszkópos diszkusszióját végeztük el, beleértve az immunphenotypus, genotypus és a differenciáldiagnosztika megtárgyalását.

Faculty members of the Tutorial:
Prof. Dr. A. Chott, Vienna, Austria; **Dr. M-Q. Du, London, Great Britain;** Dr. K. Hebeda, Nijmegen, The Netherlands; Prof. Dr. G. Kelényi, Pécs, Hungary; Dr. L. Krenács, Szeged, Hungary; **Dr. G. Méhes, Pécs/Vienna, Hungary/Austria;** Prof. Dr. H.K. Müller-Hermelink, Würzburg, Germany; Prof. Dr. Z. Nemes, Debrecen, Hungary; Prof. Dr. L. Pajor, Pécs, Hungary; Prof. Dr. L. Plank, Martin, Slovakia; Dr. T. Rüdiger, Würzburg, Germany

A Tutorial második része (3. nap) a malignus lymphomák kutatásával és diagnosztikájával foglalkozó szimpózium volt. Ennek során előadások hangzottak el a marginális zóna lymphoma pathogenesiséről, genetikájáról; az intestinalis lymphomáról; a MALT lymphoma molekuláris biológiájáról; a B-SLL vs. B-CLL kérdéskörről; a Hodgkin lymphoma diagnosztikájának „szürke zónáiról"; a perifériás T-sejtes lymphomákról; a multicentrikus Castleman betegségről; valamint a molekuláris patológia és a cytogenetika helyéről és jelentőségéről a hematológiai neoplasiák diagnosztikájában.

A harmadik rész (4. nap) ismét a mikroszkópiáé volt, haladó („advanced") metszetszeminárium formájában. Ezt az ülést *Kelényi Gábor* professzor úrnak dedikáltuk 75. születésnapja alkalmából. Méltatás hangzott el meghatározó haematopathologiai tevékenységéről. Az eseményen a kari vezetés is képviseltette magát és köszöntötte Kelényi professzort. A metszetszemináriumon külföldi és hazai haematopathologus szakértők különleges eseteket prezentáltak az audio-vizuális technika minden eszközét felhasználva, adott esetben a személyes tapasztalat-átadás speciális formáját biztosító multidiszkussziós mikroszkópok lehetőségét is kihasználva.

A Haematopathologiai Tutorial megvalósította egyik legfontosabb célkitűzését, regionális, közép-kelet-európai eseménynek bizonyult. A Magyar Patológusok Társasága, a Magyar Hematológiai és Transzfúziológiai Társaság, az International Academy of Pathology mellett az European Association of Haematopathologists is hivatalos kurzusaként tartotta számon, az eseményen két- és többoldalú együttműködések csírái születtek meg, a Pécsi Egyetem Pathologiai Intézetét pedig *Prof. Dr. H. K. Müller-Hermelink*, az európai társaság korábbi elnöke, a WHO klasszifikáció Steering Committee tagja meghívta az European Bone Marrow Study Group-ba Közép-Kelet Európa képviseleteként.

Dr. Pajor László

Életszagú karcolat

Helyszín: a 400 ágyas klinika Honvéd utcai mentőbejárata. Az építési munkák miatt hónapok óta a személygépkocsi-forgalom elől lezárva. Láthatja bárki, meg is van az eredmény, a majdnem ötven méter hosszú aszfaltcsík. A sorompón ott virít a behajtást tiltó tábla, azt is láthatja bárki.

Látja a taxis is, aki viszont beteget hoz. Járókerettel már menni képes, valamelyik klinikára – ortopédia? sebészet? – igyekvő (?) beteget. Portás azonban hajthatatlan. Hiába, a kiírás az kiírás! Taxis megpróbál a sorompó őrének etikai érzékére hatni, hiszen ahol a jogszabályok véget érnek, az etika ott kezdődik. Mondja, leteszi a beteget a mentőbejáratnál, és azonnal fordul vissza. Portás sajnálkozva széttárja kezét, látszik, hogy mélyen együtt érez a beteggel, ám ugyanezzel a mozdulattal a sorompón díszelgő táblára is mutat. Nincs mit tenni, beteg előkecmereg a taxiból, elővonszolja járókeretét, néma fohászt rebeg, majd megkezdi mintegy tíz perces útját az épületig. Szerencséje van, útjában nem akadályozza meg semmi. Főleg az építkezés nem, ami miatt a sorompó zárva van. (Építőmunkás hosszú ideje csak mint páciens fordul elő azon a környéken.) Taxis dúltan el. (Ki helyett van felháborodva?)

Portás fejcsóválva, hosszan néz a távolodó beteg után, majd empatikusan utána is szól: – Uram, jobban járt volna, ha az Ifjúság úti bejárathoz viteti magát!

Hiába, mindent a betegért!..

Molnár Béla
Egyetemi Gyógyszertár

HAEMATOPATHOLOGIAI

TUTORIAL PÉCS 2001

RODLER MIKLÓS
ÖSSZEÁLLÍTÁSA

Kábítószerlopás

Saját szerencsétlenségeink és hibáink okait elemeznünk kell, hogy megelőzhessük azok megismétlődését.

E gondolat és a tájékoztatás kötelessége vitt rá arra, hogy az Orvoskari Hírmondó olvasóival ismertessem az AITI-n történt kábítószerlopás körülményeit. Május 25-én délelőtt 11-kor a vezető aneszteziológus asszisztens 25 ampulla 2 ml-es Fentanyl injekciót akart átadni egy munkatársának, aki a gyógyszert a hétvégi ügyelete miatt kérte. A hatodik emeleti készletből kivett ampullákat sajnos nem tudta azonnal kézbe adni (mindkettőjüknek különböző műtőkben adódott feladata), ezért az ötödik emeleti asszisztensi szoba asztalára tette azokat, majd a szobát bezárva távozott. Ezt követően három asszisztens is járt a szobában, azonban egyikőjük sem emlékezett arra, hogy látta volna a kábítószert az asztalon. 13 óra után, amikor a gyógyszert igénylő asszisztens ismét kérte a 25 ampullát, a lopás ténye először csak nyomasztó valószínűségként, majd óráról órára egyre gyötrőbb bizonyosságként nehezedett az asszisztensekre. Minden lehetséges hely átvizsgálása és félig átvirrasztott éjszakák után kellett bejelenteniük: kábítószerlopás történt. A rendőrséget azonnal értesítettük, feljelentést tettünk ismeretlen tettes ellen.

Mindenki, aki gyógyszerekkel dolgozik nagy felelősséget vállal, hatványozott ez a teher azokon, akik kábítószerek különböző fajtáinak hatalmas mennyiségét készletezik és mikrogrammnyi dózisokra elosztva végtelen nyilvántartásokat vezetve, éveken keresztül minden hiba nélkül végzik gyógyítói kötelességüket. Az ő lelkiismeretüket a lopás után két végletes jelenség terheli: egyrészt a folyamatos, nagy figyelemmel végzett, minden momentumában eredményes szakmai munka és az ezzel éles kontrasztot vető pillanatnyi figyelmetlenség. A gyötrelmes önvád és a rendőrség természetes reflexeinek megfelelő szabálysértési feljelentés már önmagában is megsemmisítő hatású.

A tanulságok gyermekien egyszerűek. A legkisebb mennyiségű kábítószert sem szabad – még átmenetileg sem – zárható szekrényen kívül, felügyelet nélkül hagyni. A zárak sem jelentenek folyamatos és biztos gátat, ezeket a lopások megelőzése céljából időnként cserélni szükséges. A kábítószerre figyelni mindig fontosabb, mint közvetlenül a betegekkel törődni.

Úgy tűnt, hogy a rendőrségi nyomozás eredményessége érdekében indokolt lett volna nem nagy dobra verni a kábítószerlopást. Azonban éppen a rendőrség szellőztette meg a hírt a médiumokban. Hogy a módszer segíti-e céljuk elérését, az ismeretlen tettes elfogását, nem tudom, de végtére is a nyomozásban ők a szakemberek. Legyen ez a tény is intő példa a jövőre.

Dr. Bogár Lajos

A Közalkalmazotti Tanács hírei

A PTE ÁOK és EFK Közalkalmazotti Tanácsa és Szakszervezeti Bizottsága 2001. május 9-én és 2001. május 21-én tartott ülésein tárgyalta a kamatmentes lakáskölcsönre beérkezett kérelmeket.
Összesen 18 kérelem érkezett, ebből fűtéskorszerűsítésre 5 db, lakásvásárlásra 11 db, építésre 1 db és tulajdonszerzésre 1 db.
A bizottságok 14 kérelmet tartottak jogosnak. Az indokoltságot a beérkezett kérelmek, csatolt dokumentumok valamint helyszíni környezettanulmány alapján rangsorolták a testületek.
Az elkülönített orvoskari lakás alapon 3 100 000- Ft állt rendelkezésre. A Szakszervezeti Bizottság döntése alapján az orvoskari lakásalapot 300 000- Ft hozzájárulásával 3 400 000- Ft-ra növelte meg.
A fenti összeg figyelembevételével 13 kérelmet tartott indokoltnak a bizottság, és az alábbiak szerint került elosztásra:

Fűtéskorszerűsítés, komfortfokozat-növelés:	
Fekete Magdolna	250 000-
Szeles Csabáné	200 000-
Hart Csabáné	150 000-
Tordai János	300 000-
Páncélné Csery Éva	300 000-
Lakásvásásrlás: Klem Antal	300 000-
Dr. Borsiczky Balázs	300 000-
Dr. Nagy Sándor	300 000-
Dr. Nyárády Zoltán	300 000-
Wettringné Hengl Anikó	200 000-
Jungné Végvári Anita	300 000-
Építés: Warta Vilmos	300 000-
Tulajdonszerzés: Elekes Andrea	200 000-
Összesen	**3 400 000- Ft**

Dr. Csere Tibor, aKözalkalmazotti Tanács elnöke
Illés József, a Szakszervezeti Bizottság titkára

Kábítás...

Nem vagyok a pécsi rádió rendszeres hallgatója. A minap is munkatársaim hívták fel a figyelmemet egy híradásra, ami többször is elhangzott. Nevezetesen, hogy az egyik pécsi kórházból kábító fájdalomcsillapítót loptak.

Később a hír úgy módosult, hogy a kábítószer eltulajdonításának helyeként már az egyik pécsi klinikát jelölték meg. Másnap a helyi napilapban (Új Dunántúli Napló, 2001. június 6., 4. oldal) már több részletre kiterjedő tudósításban számolt be a mintegy tíz napja (!) tartó rendőrségi nyomozásról. Ugyanezzel a hírrel korábban országos napilapban (Magyar Hírlap, 2001. június 4.), valamint a TV2 esti hírműsorában is találkoztam.

Ekkor már nem mint újságolvasó-rádióhallgatónak, hanem mint a kari kábítószer-ügyekkel foglalkozó gyógyszerésznek kezdett (m)elegem lenni. Lelki szemeim előtt felrémlett az, hogy a vizsgálatot végző rendőröknek egyáltalán nem az esetleg talált problémák, hiányosságok kijavítása a céljuk, ellenkezőleg… Minden, kábítószerügyben talált hiányosság az ő részükről egy sikeres elfogást jelent.

További érdeklődésemre a kar Biztonságszervezési Osztályának munkatársai válaszoltak – vagyis nem válaszoltak. Ugyanis tőlem értesültek az egészről.

Mit akarok (szeretnék) ezzel elmondani? Nem a klinika hibáztatható, amiért egyből a rendőrséghez fordult. Másként cselekedni értelmetlen dolog lett volna. Azt viszont furcsállom, hogy a rendőrség – mint később kiderült – nyomozati okokra hivatkozva kérte a történtek nyilvánosságra hozatalának mellőzését. Ugyanakkor a történtekről a sajtó közbeiktatásával, rendőrségi hírként tudomást szerezhettünk.

Molnár Béla
Egyetemi Gyógyszertár

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

A Humán Anatómiai Intézetből

■ A Magyar Anatómus kongresszuson, Debrecenben, 2001. június 14-16. között az intézet munkatársai előadásokkal és poszterekkel vettek reszt. Az intézet munkatársainak aktív részvételével a „Virtuális morfológia" címmel rendezett kerekasztal megbeszélésen az anatómia oktatásának időszerű kérdéseiről és a korszerű szemléltetési módszerek alkalmazásáról esett szó.

Előadások: *Csernus Valér, Mess Béla:* Circadian biológiai ritmusok tanulmányozása csirke tobozmirigy modellen; *Czömpöly T., Rékási Z.*: Az N-acetil-transzferáz génexpressziójának szabályozása patkány pinealocitákban; *Kozicz T.*: Előagyi magok szerepe a stresszreakciók szabályozásában; *Rékási Z., Czömpöly T., A. V. Schally*: Új humán GHRH receptor splice variánsok; *Józsa R., Reglődi D., Hollósy T.*: PACAP megoszlása és napi ritmusa csirkeagyban. Poszterek: *Faluhegyi N., Csernus V.*: A mágneses tér hatása csirke tobozmirigy in vitro ritmikus melatonin termelésére; *Kovács Á., Csernus V.*: Csirke tobozmirigy idegi kapcsolatai; *Újvári E., Christodoulu A., Vassiliou V., Csernus V., Horváth J., Fogarasi J., Nemeskéri Á.*: A perinatális stressz hatása a neuroendokrin rendszer posztnatális fejlődésére; *Banczerowsky P., Csaba Zs., Csernus V., Gerendai I.*: Az inzuláris cortexlézio hatása a patkány luteinizáló hormon és tesztoszteron elválasztására; *Horváth J., Kovács M., Flerkó B.*: Egy feltételezett FSH-RF, az orsóhal GnRH-III hatása újszülött és felnőtt patkányok hypophysis sejtjeire; *Horváth J., Sétáló Gy.*: Az önkéntes felajánlások során szerzett tapasztalataink az elmúlt években; *Reglődi D., Somogyvári-Vigh A., Vigh J., Lengvári I., Józsa R., Büki A., Arimura A*: PACAP koncentráció anoxia-toleráns teknősben normál és anoxiás körülmények között; *Toller G., Lázár Gy.*: Idegsejtek jelölése a vérpályába juttatott fluorescens festékekkel.

■ A Magyar Anatómus Társaság debreceni kongresszusán *dr. Lázár Gyula* egyetemi tanárt négy évre a társaság elnökévé választották.

■ *Dr. Csernus Valér* 2001. május 15-én sikeresen megvédte a „Daganatsejtek növekedésének gátlása hormon-analógokkal" című doktori disszertációját (MTA Doktora).

■ *Dr. Csernus Valér* előadást tartott a 5th European Congress of Endocrinology-n (Torino, Olaszország), 2001. június 9-13-án. Előadásának címe: *Csernus V. J., Mess B.*: Signal transduction pathways controlling rhythmic melatonin release from the avian pineal.

■ *Dr. Reglődi Dóra* a Sigma-Aldrich RT. Fiatal Kutatók pályázatán 3. helyezést kapott.

■ *Dr. Reglődi Dóra* Bolyai ösztöndíjat kapott.

■ A Magyar Élettani Társaság Konferenciáján (Szeged, 2001) az alábbi poszterekkel vettek részt az intézet munkatársai: *Jakab B., Reglődi D., Józsa R., Tamás A., Görcs T., Szolcsányi J., Németh J.*: Nagy érzékenységű vazoaktív intestinalis polipeptid (VIP) radioimmunoassay kidolgozása és alkalmazása szöveti hormonszint meghatározásokra; a Magyar Gasztroenterológiai Társaság 43. Nagygyűlésén (Balatonaliga): *Hegedűs M., Maros É., Reglődi D., Kiszler Gy., Gergely S.*: Obstipatiot okozó, gyomrot és duodenum egy részét kitöltő trichobezoár esete.

A Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikáról

■ A Kísérletes Sebészeti Intézet szervezésében megrendezésre került a második 3 hetes Mikrosebészeti Kurzus rezidensek részére. Ebben elméleti és gyakorlati foglalkozások tartásával részt vettek: *dr. Nyárády József* egyetemi tanár, *Kovácsy Ákos, Vámhidy László, Farkas Gábor.*

■ A 35 éves Traumatológus Társaság Jubileumi Vándorgyülését a szegedi egyetemi Traumatológiai Klinikája rendezte *dr. Simonka János Aurél* egyetemi tanár vezetésével 2001. május 24-26. között. A kongresszus fő témája a politraumatizáció, a főbb sérülések ellátási taktikája, módjai, szövődményei, intenzív kezelésük, rehabilitáció, illetve elméleti és experimentális vonatkozásai voltak. Száznegyvennyolc bejelentett előadás mellett 6 poszter került bemutatásra. Az előadások 2 szekcióban hangzottak el. A társasági programok közül kiemelendő a Szegedi Nemzeti Színház operatársulata által bemutatott Donizetti: Szerelmi bájital című operája Gregor József szereplésével.

Klinikánk részéről az alábbi előadások kerültek bemutatásra: *Nőt László Gergely, Farkas Gábor:* A mentés hatékonyságának vizsgálata politraumatizált sérülteken; *Farkas Gábor, Cseke László, Nyárády József:* Politraumatizációt okozó lövési sérülés ellátása; *Naumov István, Nyárády József, Farkas Gábor, Vámhidy László:* Acetabulum törések percutan ellátásának lehetőségei; *Sebestyén Andor, Boncz Imre, Pál Miklós, Törtely Emilia, Nyárády József:* Traumatológiai ellátások teljesítményjellemzői és politraumatizáció költségvizsgálata; *Nyárády József, Naumov István:* Garden III-IV-es típusú combnyaktörések kezelése elliptikus csípőprotézissel; *Naumov István, Nyárády József:* Thromboprofilaxis és prolongált LMWH terápia. A Clexane® hatékonyságának vizsgálata az alsóvégtagi és medencesérüléteknél; *Wiegand Norbert, Naumov István, Vámhidy László, Nyárády József:* Ízület-közeli törések a tibián: tapasztalatok a velőűrszegezéssel; *Mester Sándor, Jillek Tamás, Cseh Gellért:* Pilon törések mediális megtámasztása félcső lemezzel.

A Biofizikai Intézetből

■ **Elnyert díjak, ösztöndíjak:**

– 2001. március 14-én *dr. Nyitrai Miklós* és *dr. Hild Gábor* Akadémiai Ifjúsági Díjban részesült.

– *Ifj. dr. Kellermayer Miklós* Állami Eötvös ösztöndíjban részesült, mellyel 3 hónapos amerikai tanulmányutat nyert el.

■ Támogatott pályázatok: OTKA T34442, 2001-2004. „Izomfehérjék intramolekuláris dinamikája", témavezető *dr. Somogyi Béla;* Howard Hughes Medical Institute International Scholar Grant 55000314. 2001-2005. „Molecular Biophysics of the Muscle Cytoskeleton", témavezető *ifj. dr. Kellermayer Miklós;* 3. Műszer-2 MU-550/2000. „Molekuláris-erőmérő lézercsipesz berendezés korszerűsítése", témavezető *ifj. dr. Kellermayer Miklós.*

■ Nagyműszer-beszerzések:

– Műszer-1 pályázat támogatásával egy Sorvall UltraPro 80 ultracentrifugát (két titánium ötvözetű rotorral) és egy Heraeus –80 °C-os fagyasztószekrényt helyeztünk üzembe.

– Megérkezett intézetünkbe az ÁOK kari pályázata keretében elnyert Beckton Dickinson FACSVantage SE típusú áramlási citométer és sejtszorter. Üzembehe-

lyezése megkezdődött.

■ **Konferenciaelőadások és poszterek:** *Kellermayer, M. S. Z., Grama, L., Granzier, H. L. and Somogyi, B.*: Global configuration of single titin molecules observed through chain-associated rhodamine dimers. *3rd Linz Winter Workshop on Single Molecules*. Linz, Ausztria, 2001. február 2-5. Szekcióelőadás; *Kellermayer, M. S. Z.*: Stretch-and-release molecular force spectroscopy of titin. *45th Annual Meeting of the American Biophysical Society, Boston, USA.* 2001. február 21. Szekcióelőadás; *Kellermayer, M. S. Z.*: Fehérjetekeredés vizsgálata egyetlen molekulán. *Magyar Biokémiai Egyesület Molekuláris Biológiai Szakosztálya Munkaértekezlete, Sárospatak.* 2001. május 15. Meghívott szimpózium előadás (Sejtbiológia szekció); *Grama, L., Somogyi, B., Kellermayer, M. S. Z.*: Direct visualization of surface-adsorbed single fluorescently labeled titin molecules. *III. Annual Linz Winter Workshop*. 2001 Linz, Austria (poszter); *Bódis, E., Nyitrai, M., Hild, G., Hartvig, N., Belágyi, J., Somogyi, B.*: Conformational and dynamic differences between actin filaments polymerized from ATP- or ADP-actin monomers. *Biophysical Society 45th Annual Meeting.* 2001. Boston, USA (poszter); *Visegrády, A., Lakos, Z., Czimbalek, L., Somogyi, B.*: Stimulus-dependent modulation of the frequency of intracellular calcium oscillations by changing the endoplasmic reticulum Ca^{2+}-ATPase activity. *Biophysical Society 45th Annual Meeting*. 2001. Boston, USA (poszter); *Grama, L., Somogyi, B., Kellermayer, M. S. Z.*: Global configuration and flexibility of fluorescently labeled titin molecules. *45th Annual Meeting of The Biophysical Society*. 2001. Boston, USA (poszter); *Lakos, Zs., Visegrády, A., Czimbalek, L., Somogyi, B.*: The effect of thapsigargin treatment on the frequency of intracellular calcium oscillations in HeLa cells. *Biophysical Society 45th Annual Meeting.* 2001. Boston, USA (poszter); *Weinreb, Zs. Lakos, K.*: Mukhopadhyay, B.R. Lentz. Modification of the Michaelis-Menten formalism for enzymatic reactions on membrane surface. *Biophysical Society 45th Annual Meeting.* 2001. Boston, USA (poszter); *Kiss, M., Könczöl, F., Lőrinczy, D., Belágyi, J.*: Oxygen free radicals affect the motional dynamics of skeletal actin. *The Physiological Society Joint Meeting with the Hungarian Physiological Society*, Budapest, 2000. (poszter); *Hartvig, N., Gaszner, B., Lőrinczy, D., Belágyi, J.*: Orientation of spin labels attached to essential light chains in myosin head in muscle fibres. *The Physiological Society Joint Meeting with the Hungarian Physiological Society,* Budapest, 2000. (pszter); *Lőrinczy, D., Hartvig, N., Farkas, N., Belágyi, J.*: Study of global and local conformations in myosin by DSC and EPR. *3rd Eur. Biophys. Congress*, München (Germany), 2000. (poszter); *Kiss, M., Hartvig, N., Lőrinczy, D., Belágyi, J.*: Effects of free radicals on muscle proteins. *3rd Eur. Biophys. Congress*, München (Germany), 2000. (poszter); *Hartvig, N., Farkas, N., Lőrinczy, D., Belágyi, J.*: Nucleotides induce changes in orientation distribution of spin labels attached to ELC of myosin in muscle fibres. *29th Eur. Muscle Conf. Berlin (Germany)*, 2000. (poszter); *Lőrinczy, D., Belágyi, J., Gombkötő, S.*: Effect of free radicals on myosin and actin. *45th Ann. Meeting Amer. Biophys. Soc.* Boston, 2001. (poszter).

A Biokémiai Intézetből

■ *Dr. Than Nándor* és *dr. Bellyei Szabolcs* az Athénban júniusban megrendezett International Conference of Anticancer Research – Invasion and metastasis konferencián „Overexpression of placental protein 17b (PP17b) in cervical intraepithelial neoplasias and invasive epithelial cervical carcinomas" és „Changes in placental protein 17b (PP17b) expression in human epithelial cervical carcinoma (HeLa) cells during induced differentiation or apoptosis" című poszterekkel szerepeltek. A nemzetközi konferencia rendezőbizottsága is támogatta a részvételüket.

n *Dr. Bellyei Szabolcs* a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházában május 11-én a PAB Megelőző Orvostani Bizottsága, a PTE ÁOK Humán Közegészségtani Intézete, a Magyar Onkológusok Társasága és az Egészségügyi Minisztérium keretében működő EFIB által közösen megrendezett Fiatal Onkológusok Fórumán a *Bellyei Sz., Than N., Sümegi B., Szekeres Gy., Bohn H., Than G.*: Placenta protein 17b (PP17b)/mannóz-6-foszfát receptor transzporter expressziójának vizsgálata méhnyakrákokban, illetve HeLa sejtvonalon apoptózis és differenciálódás során" című előadással szerepelt, amely elnyerte a három fődíj egyikét.

A Fül-Orr-Gegeklinikáról

■ Modern orrplasztikai műtéti technikákról 7. alkalommal tartottak nemzetközi kurzust Pécsett 2001. május 24-26-án a Fül-Orr-Gégeklinikán. A rendezvény házigazdája *dr. Pytel József* egyetemi tanár, a klinika igazgatója volt. A külföldi vendégelőadók: *Prof. Dr. Gilbert J. Nolst Trenité* Amszterdamból és *Prof. Dr. Pietro Palma* Milánóból érkeztek.

A sikeres szimpózium olasz, horvát, angol, osztrák, cseh résztvevői is gazdag tapasztalatokat szereztek a hétvégén.

A Gyermekklinikáról

■ *Dr. Soltész Gyula* egyetemi tanár május 26-28-án részt vett az Assisiben rendezett „Hypoglycaemia 2001: from Research to Practice" nemzetközi szimpóziumon.

■ A Táplálkozástudományi Kutatócsoport munkatársai 3 poszter bemutatásával szerepeltek a 34th Annual Meeting of the European Society fro Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition kongresszuson Genfben, 2001. május 9-12-én. l. *T. Decsi, H. M. Tjoonk, Sz. Molnár, J. A. L. Wildeman, R. R. Bakker, M. Hadders-Algra, F. A. J. Muskiet, E. R. Boersma*: Trans fatty acids are inversely related to arachidonic and docosahexaenoic acids and positively related to Mead acid in cord blood vessel wall lipids of term infants. 2. *H. Minda, Sz. Molnár, I. Burus, T. Decsi*: Effect of type of infant feeding on fatty acid composition of erythrocyte membrane lipids in healthy full-term aged two to twelve months. 3. *H. M. Tjoonk, J. A. L. Wildeman, R. R. Bakker, M. Hadders-Algra, T. Decsi, I. A. Martini, F. A. J. Muskiet, E. R. Boersma*: Cord vessel arachidonic- and docosahexaenoic acid contents of healthy term infants at birth: negative correlations with anthropometry and positive correlations with gestational age.

■ *Dr. Decsi Tamás* egyetemi docens „Hyperammonaemia és emelkedett orotsav ürítés" címmel tartott előadást az „Újszülöttkorban diagnosztizálható veleszületett anyagcsere-betegségek" szimpóziumon, Visegrádon, 2001. május 26-án. Az előadás társszerzője *dr. Morava Éva* adjunktus (Orvosi Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézet) volt.

Az Egészségügyi Informatikai Központból

■ Az orvoskari telefonrekonstrukciót követően az új telefonrendszerrel kapcsolatos teendőket 2001. január 1-jétől az Egészségügyi Informatikai Központ vette át. A végpontbővítések és a telefonközponti szolgáltatások (pl. PIN kód és gyorshívókód-kérés, számváltozások stb.) megrendelése a Központon keresztül történik. A megrendelések megkönnyítése érdekében az Intraneten kitölthető és kinyomtatható igénylőlapokat helyeztünk el, melyek címe: *http://dynamic.aok.pte.hu/telefon.* Az igényelhető szolgáltatásokkal kapcsolatos további információk az informatika Intranet Web-oldalán találhatók *(http://dynamic.aok.pte.hu/intranet/informatika_szolg.lasso).*

Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetből

■ A PROFEX Szaknyelvi Vizsgaközpont 2001. április 23-27. között államilag elismert egészségügyi szaknyelvi vizsgát tartott angol és német nyelvből, alap-, közép-, ill. felsőfokon.

■ 2001. május 5-6-án rendezték meg a III. Dunaújvárosi Alkalmazott Nyelvészeti Konferenciát, melyen a második napon Profex vizsgáztató képzésre került sor. Az alapképzés keretében *dr. Rébék-Nagy Gábor* előadást tartott A nyelvvizsgáztatással kapcsolatos alapfogalmak, a szaknyelvi vizsgák sajátosságai és szakirányai címmel. *Warta Vilmos* a Profex vizsga mérési módszereiről tartott előadást. *Halász Renáta* és *Hegedűs Anita* előadásukban konkrét vizsgafeladatok tükrében elemezték az eddig lefutott vizsgákat.

A vizsgaközpont és a vizsgahelyek fővizsgáztatói és nyelvtanárai részvételével workshop keretében megtartott továbbképzés célja a vizsgatapasztalatok megbeszélése, a vizsgafejlesztés és a további standardizálás volt.

A Kísérletes Sebészeti Intézetből

■ *Dr. Ferenc Andrea* PhD hallgató „The effect of preconditioning on the oxidative stress in small bowel autotransplantation" című előadását Walter Brendel díjra jelölték a 36th Congress of the European Society for Surgical Research (ESSR) kongresszuson Santiago de Compostellában (Spain, June 6-9, 2001.). Az előadás szerzői: *Ferencz A., Tavakoli A., Szántó Z., Kalmár-Nagy K., Rőth E., Horváth Ö. P.* Ferencz Andrea előadásával elnyerte a szakma nagy elismerését jelentő díjat.

■ *Dr, Szántó Zalán* PhD hallgató ugyancsak a 36th Congress of the European Society for Surgical Research (ESSR) kongresszuson szerepelt Santiago de Compostellában (Spain, June 6-9, 2001.) „Tracheal replacement with Gore-Text vascular prothesis in dogs." című előadással, melynek szerzői: *Szántó Z., Rőth E., Horváth Ö. P., Molnár F. T.*

■ *Dr. Lantos János* egyetemi docens „Monitoring of neutrophil activation and adhesion molecule expression through acute ischemia and prolonged reperfusion" címmel tartott előadást a 9th Alpe Adria Cardiology Meeting-en Cavtatban, (Horvátország, 2001. június 6-9.), melynek szerzői *Lantos J., Temes Gy., Orosz T., Rőth E.*

A Kórélettani Intézetből

■ *Dr. Székely Miklós* és *dr. Szelényi Zoltán* egyetemi tanár valamint *dr. Pétervári Erika* tanársegéd január 24-27. között részt vett a *Magyar Idegtudományi Társaság VIII. Kongresszusán Szegeden,* ahol 3 posztert mutattak be „Az abdominális vagus direkt capsaicin-kezelésének hatása a kísérletes lázreakcióra", „Capsaicin/capsazepine hatása az éhezés vagy NPY által indukált táplálékfelvételre" és „A neuropeptid Y magatartási hatásainak vizsgálata operáns tanulási környezetben" címmel. Társszerzők *Balaskó Márta,* valamint *Uzsoki Boglárka* és *Hernádi István (PTE TTK)* voltak.

■ *Prof. Christopher Bell,* a Trinity College Dublin (Írország) Élettani Intézetének igazgatója március 25-30 között intézetünkben tartózkodott. Vendégoktatóként 3 tantermi Kórélettan előadást tartott a Angol Program III. éves hallgatóinak *Obstructive airways disease és High altitude* címmel, és külön kurzus keretében is találkozott a hallgatókkal. Kutatásairól *Effects of exercise on endothelial function in man* címmel tartott referátumot az intézet könytárában.

■ *Dr. Pétervári Erika* tanársegéd április 20-án részt vett a VI. Korányi Frigyes Tudományos Fórumon, ahol „A táplálékfelvétel szabályozásának változásai hyperthyreosisban" címmel előadást tartott.

■ A Kórélettani Intézet szervezésében április 27-én került sor a *VII. Einthoven EKG Elemzési Versenyre,* amelyen mintegy 60 magyar és angol programos III. éves hallgató vett részt. A szakmai zsűri munkáját klinikai kardiológus (*dr. Cziráki Attila, dr. Czopf László, dr. Habon Tamás, dr. Horváth Iván, dr. Radnai Béla)* és kórélettanász kollégák (*dr. Garai János, dr. Sárdi Ferenc, dr. Székely Miklós)* végezték.

■ *Dr. Szelényi Zoltán egyetemi tanár* április 28. és május 4. között vendégprofesszorként az írországi Trinity College Dublin Élettani Intézetében tartózkodott, ahol vizsgával zárult 5 órás kurzust tartott hallgatók részére a humán energetika témakörében (Pathophysiology of thermoregulation and body mass regulation) és beszámolt legújabb kutatási eredményeiről az intézet munkatársainak („Circadian body temperature rhythm in rats: effects of cold, fasting or fever mediators").

■ *Dr. Hamar János,* az Országos Traumatológiai Intézet osztályvezetője és a MÉT főtitkára vendégelőadóként tartózkodott intézetünkben május 7-9. között és két-két tantermi előadást tartott a magyar és angol kurzus III. éves hallgatóinak a *Trauma és sepsis kórélettana* témakörében.

■ *Dr. Kovács Sándor* egyetemi tanár résztvett a *5th European Congress of Endocrinology* nevű rendezvényen Torinóban június 9-13. között, ahol *Kovács Kálmán, Gőcze Péter, Szabó István* (Szülészeti-Nőgyógyászati Klinika) valamint *Oszter Angéla, Környei József* (Élettani Intézet) társszerzőségével posztert mutatott be.

■ *Dr. Szelényi Zoltán* és *dr. Székely Miklós* egyetemi tanár, *dr. Hummel Zoltán* tudományos munkatárs, *dr. Pétervári Erika* tanársegéd, valamint *Molnár Helga* TDK hallgató június 6-8. között részt vett a *Magyar Élettani Társaság LXVI. Vándorgyűlésén* Szegeden, ahol 4 posztert mutattak be „Postalimentaris hyperthermia: abdominális idegi tényezők vizsgálata helyi capsaicin kezelés és devazepid segítségével", „Thyroxin-kezelt patkányok táplálékfelvételének és testhőmérsékletének szabályozási változásai", „Intracerebroventriculáris (ICV) cholecystokinin (CCK) infúzió hatása a cirkadián testhőmérsékleti ritmusra patkányban", „Hőszabályozási és táplálékfelvételi reakciók érzékenysége fiziológiás, illetve kémiai hatásokra fiatal és idős patkányokban" címmel. Társszerzők *Koncsecskó-Gáspár Margit, Bóka-Kiss*

Adrienn és *Jech-Mihálffy Andrea* voltak.

A Mozgástani Intézetből

■ A Mozgástani Intézet munkatársai ebben az évben is megszervezték a „Nyári *sporttábor"-t* az orvoskar dolgozóinak gyermekei számára *dr. Rugási Endréné* táborvezetésével. A délelőttönként tartott úszás, tenisz és labdajátékos foglalkozásokon hetven gyermek vett részt.

■ A Magyar Élettani Társaság 66. Vándorgyűlésén Szegeden *dr. Ángyán Lajos* egyetemi tanár *„A törzsdúcok elektromos ingerlésével kiváltott légzésváltozások macskán"* címmel tartott előadást.

■ *Dr. Ángyán Lajos* egyetemi tanár részt vett és *„An exploratory study of medical students' nutrition"* címmel posztert mutatott be a „*Food and Nutrition for Better Health*", A European Conference: highligths from EC research programmes (HEALFO conference) című kongresszuson, amelyet 2001. június 13-15. között Santa Maria Imbaro – Lanciano-ban rendeztek.

A Pszichiátriai és Orvosi Pszichológiai Klinikáról

■ 2001. május 9. és 15. között *dr. Trixler Mátyás* egyetemi tanár és *dr. Fekete Sándor* egyetemi docens részt vettek az Amerikai Pszichiátriai Társaság éves kongresszusán New Orleansban.

■ *Dr. Osváth Péter* egyetemi tanársegéd részt vett Oxfordban egy, a serdülőkori suicid magatartással foglalkozó szimpóziumon 2001. május 10-én.

■ *Dr. Simon Mária* egyetemi tanársegéd Pozsonyban vett részt egy atípusos antipszichotikumokkal kapcsolatos szimpóziumon 2001. június 1. és 4. között.

■ *Dr. Tényi Tamás* egyetemi adjunktus és *dr. Kovács Attila* egyetemi tanársegéd 2001 júniusában Barcelonában vettek részt egy, a schizoprenia idegfejlődési elméletével és komplex kezelésével foglalkozó konferencián.

A Sebészeti Tanszékről

■ *Szilágyi Károly* docens ez év májusában 1 hetet töltött Alt-Neuöttingben a korábban jól működő szakmai kapcsolatok felfrissítése céljából.

■ A tanszékünkön már rutinszerűen végzett stengraft implantáció egy újabb típusú graft bevezetése miatt érdemel kiemelést. A GORE tex cég által kifejlesztett stent beültetése után a beteg néhány napos megfigyelés után már otthonába távozott.

■ A 2001. május 19-én a PTE/AOK klinikai tömb tantermében megrendezett Diabétesz Konszenzus konferencián *Rozsos István* felkért előadást tartott „A végtagi vaszkuláris szövődmények az Evidence Based Medicine korában" címmel.

■ 2001 májusában megjelent a Diabetesláb sorozat harmadik kiadványa *Rozsos István* szerkesztésében. A kiadványt a régió háziorvosai térítésmentesen kapják meg, és 40 kötettel a háziorvosi rezidensképzést is támogatják.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ A Magyar Nőorvosok Társasága és a Magyar Gyermekorvosok Társasága Perinatális Szekciójának kongresszusán (2001. június 7-8.) Budapesten felkért előadóként *dr. Szabó István* egyetemi tanár „A koraszülöttek tüdőéretlensége és a szteroid prophylaxis", *dr. Ertl Tibor* egyetemi tanár „Az idő előtti burokrepedés perinatális ellátása" címmel tartottak előadást, valamint üléselnöki teendőket láttak el. *Dr. Vida Gabriella* és mtsai „Az objektív hallásszűrés jelentősége újszülöttkorban" címmel posztert mutatott be. Az előadások és a poszter anyaga megjelent a jubileumi kongresszus alkalmából szerkesztett Perinatális párbeszéd című könyvben. Megalakult a Magyar Perinatológiai Társaság, melynek elnökségébe *Szabó István* és *Ertl Tibor* professzorokat megválasztották.

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár és *dr. Szilágyi András* egyetemi docens meghívott előadóként vettek részt a „Renaissance Congress of the 21st. Century, The Women and Child: Before, During and After Pregnancy" című kongresszuson Rómában, 2001. május 22-25. között. *Dr. Szabó István* két előadást tartott „Novel methods for the expectant management of preterm premature rupture of the membranes" és „Antenatal corticosteroids and intra-amniotic surfactant administration" címmel. *Szilágyi András* előadásának címe „Fetal surveillance in diabetic pregnancy" volt. A kongresszust követően Szabó professzor részt vett az Eurail (Europe Against Immature Lung) soros ülésén is, mivel a Szülészeti Klinika a nemzetközi projekt aktív résztvevője.

■ *Dr. Than Gábor* egyetemi tanár 2001. május 12. és 15. között Sapporoban megrendezett 53rd Annual Congress of the Japan Society of Obstetrics and Gynecology-n meghívott előadóként vett részt a *Than G., Sümegi B., Than N., Szekeres Gy., Bohn H.*: „Relationship of placental protein 17b / mannose-6-phosphate receptor transporter to human uterine cervical cancerogenesis" című kollaborációs munkával. A kutatócsoport harmadszor nyert Japánban President's Prize Awardot.

■ 2001. június 7-9. között Balatonfüreden került megrendezésre a Magyar Menopausa Társaság IV. Kongresszusa, amelynek társelnöke *dr. Szabó István* egyetemi tanár volt, aki továbbá üléselnöki feladatokat látott el. Felkért előadáson szerepelt *dr. Gőcze Péter* egyetemi adjunktus, melynek címe: „Az oszteoporózis ismertsége és kezelése hazai és nemzetközi adatok alapján". Klinikánkról elhangzott további előadások: *dr. Tamás Péter* egyetemi adjunktus: „A hormonpótló kezelés hatása a centrális haemodinamikára"; *dr. Werling József* egyetemi adjunktus: „A postmenopausában lévő nők hüvelyi baktérium flórája"; *dr. Wilhelm Ferenc* egyetemi tanársegéd: „Ovarialis képletek diagnózisa és terápiája a postmenopausában."; *dr. Bay Csaba* egyetemi tanársegéd: „Kombinált hormonpótló kezelés hatása a vérnyomásra orális és transzdermális ösztrogén bevitel esetén" és *dr. Tóth Tamás:* „A hormonpótlás szemészeti, fül-orr gégészeti és fogászati vonatkozásai".

Tisztelt Olvasók!

Kari újságunk tanévet lezáró utolsó számát tartják a kezükben, hisz a nyári szabadságok megkezdésével egyetemünk élete is kissé nyugodtabbá válik, és remélhetően a sok munka után mindenki élvezni fogja megérdemelt pihenését.

Egész évben törekedtünk arra, hogy a „Kari Hírmondó" havi rendszerességgel megjelenjen, és minden olyan információ, esemény, mely a kar életében számottevő, időben eljusson Önökhöz.

Eztúton szeretnénk megköszönni a klinikák és intézetek megbízott sajtófelelőseinek tevékenységét, a Sajtóiroda munkatársainak fáradhatatlan és lelkiismeretes munkáját, valamint egyetemünk nyomdájának színvonalas tevékenységét.

Kellemes nyári pihenést kíván

A Szerkesztőség

Mese a jégládáról

Egyszer volt, hol nem volt, egy piciny királyság. Akármilyen pici is volt ez királyság, itt is volt ősz, tél, tavasz és nyár.

Nyáron pedig meleg volt. Ekkor fedezték fel az örökösen hideg jégládának nevezett varázslatos szerkezetet, amely a hírek szerint igencsak kellemes hőmérsékleten tartotta az ételeket és italokat, baktériumtenyészeteket és minden földi jót. Az egyik udvaronc, Lükepók egyszer csak arra gondolt, hogy kellene venni egyet.

Mert az etikett úgy kívánta, az udvaronc a királyhoz forduljon – akinek persze egy lyukas vasa sem volt –, hogy talán a kincstár – ami fulladozott az adósságtól a herceg gáláns szívügyei miatt – mégis megvehetné ezt a gépet, „már csak három tallérba kerül". Merthogy mindennap négy tallérnyi étel romlik meg a hőségben. „Édes fiam, milyen jól kitaláltad", mondta a király, fordulj csak a kincstárhoz, mert a nyúlnyomkutatási keretünkre most érkezett 120 aranytallér.

Úgy is lett. A kincstár el is küldte beszerzési felügyelőjét, Bongót, hogy felmérje a helyet és helyzetet. Az éppen 5 láb 3 hüvelyknek bizonyult magasságában – szerencsére ott helyben volt mérőszalag meg papír és ceruza, hogy e bűvös adatokat fel lehessen írni. (Különben a felügyelő a jövő héten jött volna vissza immár felszerelve szakmája bűvös eszközeivel.) „Semmi gond", mondotta a felügyelő: a jövő hétre megkérdezem az árát, hamarosan itt is lesz a várva várt Jégláda.

Úgy is lett. Szaladt is futár izibe, hogy az nagy Zanussi jégláda éppen négy tallérba és 3 krajcárba fog kerülni az Uzsorás Kft.-nél. Igaz ugyan, hogy az Úton és Útszélen Bt. már 2 tallérért és három lófogért odaadja, de azok bizony készpénzt kérnek. Uzsoráséknak elég egy holdtölte múlva átutalni.

Afenébe, gondolta Lükepók. Csak nem igaz az, hogy Uzsorásék, csakúgy mint Lócsiszárék és Kőmívesék papsajt jutalékot adnak? Azután meg mit érdekel: van itt nekem 3 félretett tallérom, majd én megveszem, azután majdcsak kifizetik, csak legyen aki elhozza.

Úgy is lett. Magához ragadván az Mackó kártyát, meg is beszélte a kincstárral, hogy így lesz jó. Meg is beszélte a kocsisokkal, hogy az ökrös szekér ott áll majd a harmadik kakaskukorékolás után az Útszélen, hogy elhozza a jégládát.

Megvette a jégládát 2 tallérért, mert éppen tele volt velük az útszél, s az árok meg már úgy tele volt, hogy miattuk nem tudtak elfolyni a nagy júniusi esők.

Várt, várt. Várt, várt. Azután nem várt, adott egy krajcárt a csicskásnak, és a saját Szamarán hozta haza a Hűtőszekrényt.

Nagy volt az öröm. Már csak a rogyadozó 400-ágyas palota tetejére kellett volna felvinni. Látja is, hogy ott lófrál egy kékruhás karbantartó – egy a sok közül, akik miatt a palota rogyadozott. Szól is neki, „édes fiam nagy szolgálatot tennél, ha segítenél levenni a Hűtőszekrényt a Szamaramról. „Minek nézel te engem Bátyám", mondja, „elfoglalt ember vagyok én, meg azután ilyen pórnépnek való munkát én nem is végzek", s abbahagyván elmés beszélgetését a kapuőrrel, eltűnt mint a kámfor.

Így adódódott, hogy az asztrológus Józsuát kellett segítségül hívni, meg egynémely női személyeket.

Dehát minden jó, ha a vége jó. Lett is nagy mulatság, dínomdánom, dáridó. Bele is kerültek az étel helyett a Chlamydiák, HCV-k, MTB-k és még ki tudja mi más földi jó az nagy Hűtőszekrénybe.

Aki pedig nem hiszi…

Miseta Attila
hétfő, 2001. június 25.

GALÉRIA

Takács Gábor fényképei

Takács Gábor 1959-ben született. Matematika-fizika szakos tanár. Nős, három gyermeke van. A PTE Szemészeti Klinikáján dolgozik, „ophthalmic photographer"-ként. Tizenéves kora óta fotózik.

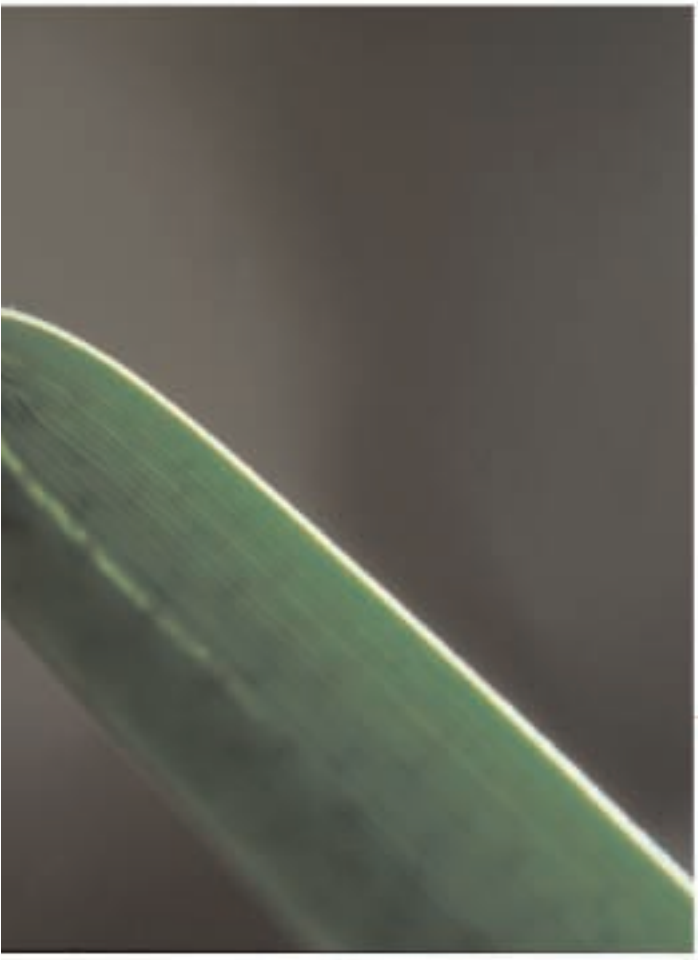

Kedvenc témája a természet;
főleg tájfotókat és makrofelvételeket készít a Mecsekben és más helyszíneken.
NaturArt-tag. Többször ért el helyezést „Az év természetfotósa" pályázaton és a müncheni kiadású Fotómagazin pályázatán. Képei jelentek meg a Természetbúvárban, Fotomagazinban és más lapokban. Számos önálló és csoportos kiállítása volt.
Pécsi, 2001 májusi kiállításának anyagából közlünk néhány képet itt, és lapunk hátsó borítóján.